

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Konsolideerimisgrupp	Saaremaa vald
Registrikood	7700306
Address	Tallinna 10 Kuressaare 93819 Saaremaa
Telefon	372 452 5000
Fax	372 45 33 590
e-post	vald@saaremaavald.ee
veebilehe aadress	www.saaremaavald.ee
Aruandeaasta algus	01.01.2020
Aruandeaasta lõpp	31.12.2020
Audiitor	Assertum Audit OÜ

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	
Konsolideeritud bilanss	40
Konsolideeritud tulemiaruanne	41
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	42
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	43
Eelarve täitmise aruanne	44
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamiselused	45
Lisa 2 Raha	52
Lisa 3 Maksud	52
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	53
Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed	53
Lisa 6 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused	53
Lisa 7 Varud	56
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	56
Lisa 9 Materiaalne põhivara	58
Lisa 10 Immateriaalne põhivara	60
Lisa 11 Võlad tarnijatele	61
Lisa 12 Võlad töövõtjatele	61
Lisa 13 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	61
Lisa 14 Laenukohustused	62
Lisa 15 Sihtfinantseerimine	64
Lisa 16 Kaupade ja teenuste müük	66
Lisa 17 Muud tulud	67
Lisa 18 Antud toetused	67
Lisa 19 Tööjõukulud	68
Lisa 20 Muud tegevuskulud	71
Lisa 21 Tegevuskulude jaotus tegevusalade järgi	72
Lisa 22 Eraldised ja tingimuslikud kohustused	73
Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega	73
Lisa 24 Sündmused pärast aruandekuupäeva	75
Lisa 25 Saaremaa Vallavalitsuse konsolideerimata aruanded	
Bilanss	76
Tulemiaruanne	77
Rahavoogude aruanne	78
Netovara muutuste aruanne	79
Lisa 26 Selgitused eelarve täitmise aruandele	79

TEGEVUSARUANNE

Vallavanema pöördumine

Kui Saaremaa valla esimesed aastad olid seoses omavalitsuste ühinemisega muutusterohked, siis 2020. aasta alguses võis juba tõdeda, et kõik on liikumas sisse töötatud rada pidi. Paraku tõi 2020. aasta märts suuri ootamatusi – ja seda mitte ainult Saaremaale, vaid kogu maailmale. Meid tabanud tervisekriis paiskas pea peale kogu valla toimimise ja tegi korrekture ka maksude laekumise osas. Õnneks ulatas riik siin tugeva abikäe.

2020. aasta kujuneski suuresti koroonaviiruse levikuga võitlemise aastaks, kuid sellegipoolest sai teoks valla seisukohast olulisi ettevõtmisi ja arendusi.

Kogukondlikul tasandil likvideeriti Lääne-Saare kogukonnakogu ja moodustati Kaarma, Kärla ning Lümända kogukonnakogud. Seda selleks, et nende piirkondade inimesed saaksid valla tegevustes paremini kaasa rääkida. Seoses tervisekriisiga muutus suuresti ka vallavalitsuse kui ametiasutuse töökorraldus. Oluliselt suurema rolli omandasid digilahendused nii koosolekute läbiviimisel kui ka avalikkuse ja kodanikega suhtlemisel. Samuti tuli uusi lahendusi leida õppetöös, kus kontaktõpe vaheldus distantsõppega.

Sarnaselt 2019. aastale oli üheks 2020. aasta kindlaks märksõnaks teede ehitus ja mustkatete rajamine. Teede tolmuvabaks ehitamine on maapiirkondade elukeskkonna parandamisel üks olulisemaid samme. Õnneks eraldas Vabariigi Valitsus ka teede investeeringuteks märkimisväärse summa ja aasta lõpuks oli ligi 60 km tolmavaid kruusateid saanud tolmuvaba katte.

2020. aasta suurim investeering oli Tuulte Roosi lasteaia hoone täiemahuline rekonstrueerimine ja seega on nüüdseks kõik Kuressaare lasteaiad läbinud põhjaliku uuenduskuuri.

2020. aasta kujunes suuresti ka mitmete uute ja suurte investeeringute ettevalmistamise aastaks. 2021. aastal lähevad töösse väga suured ja pikka eeltööd nõudnud projektid ja tegevused: Saaremaa Ühisgümnaasiumi remont, Aia tänava läbimurde ehitus, Riigigümnaasiumi ümbruse teede ehitus, Mustjala Päevakeskus-pansionaadi ehitus jt.

2020. aasta tegevustele jättis tervisekriis oma tuntava märgi, kuid vaatamata sellele jätkati kahe suurima Saaremaa kooli, Kuressaare Gümnaasiumi ja Saaremaa Ühisgümnaasiumi põhikooliks ümberkorraldamisega, jätkus Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse edasiarendamine ja tööritmi sai sisse Saaremaa Haldus. Olulisel kohal on üldplaneeringu koostamine, mis kätkeb endas ka mitmeid avalikke koosolekuid ja mille üheks võtmekohaks on kogukonna kaasamine.

Lugupidamisega
Mikk Tuisk
Saaremaa vallavanem

Konsolideerimisgrupi koosseis

Saaremaa Vallavalitsuse kui kohaliku omavalitsuse üksuse õiguseks ja kohustuseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seadustega kohaliku omavalitsuse üksusele ja ametiasutusele pandud ülesannete täitmine, valla elanikele avalike teenuste osutamine ning valla elanike seaduslike õiguste ja vabaduste tagamine.

Käesolev aruanne on koostatud Saaremaa valla konsolideerimisgrupi 2020. aasta tegevuste ja järgnevate aastate eesmärkide kohta sisaldades informatsiooni vallavolikogu, vallavalitsuse, hallatavate asutuste ning valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute majandustegevuse tulemuste kohta.

Majandusaasta aruande konsolideerimisgruppi kuuluvad järgmised üksused:

1. Konsolideeriv üksus Saaremaa Vallavalitsus alljärgnevas koosseisus: Saaremaa Vallavolikogu; Saaremaa Vallavalitsus; hallatavad asutused sh. 13 lasteaeda; 5 lasteaed-kooli; 13 üldhariduskooli; 4 huvikooli; 2 spordikooli; 3 noortekeskust; 1 õppenõustamiskeskus; 17 kultuuri- ja rahvamaja; 4 hoolekandeesutust; 2 haldusasutust ja 1 keskraamatukogu.

2. Konsolideeritud üksusteks on Kuressaare Soojus AS (osaluse määr 100%); Kuressaare Veevärk AS (osaluse määr 98,56%); Saaremaa Prügila OÜ (osaluse määr 99,65%); Kuressaare Bussijaam OÜ (osaluse määr 100%); Kitsas 16 Kodu OÜ (osaluse määr 51%); Orissaare Spordihoone SA (osaluse määr 100%, likvideerimisel); Kuressaare Haigla SA (osaluse määr 100%); Hooldekodu Saaremaa Valss SA (osaluse määr 100%); Lääne-Saare Kultuurivara SA (osaluse määr 100%); Kuressaare Hambapolikliinik SA (osaluse määr 100%), Kuressaare Teater SA, MTÜ Kuressaare Campus, SA Saare Arenduskeskus, SA Turvaline Saaremaa ja Saaremaa Geopark MTÜ. Saaremaa vald omab osalusi äriühingutes, mis ei kuulu konsolideerimisgruppi: Digisaar OÜ (osaluse määr 50%) ja Undva Sadam OÜ (osaluse määr 10%).

Saaremaa valla osalusega äriühingud seisuga 31.12.2020:

Äriühingu nimi	Aksia/osa nimi-väärtus (eurodes)	Vallale kuuluva te aktsiate/osade arv	Osalus (%)	Põhitegevused	2020 keskmine töötajate arv taandatud täistööajale	2019 keskmine töötajate arv taandatud täistööajale
Kuressaare Soojus AS	64	15289	100	Soojus- ja elektrienergia tootmine, soojusenergia edastamine ja müük	33	32
Kuressaare Veevärk AS	64	132544	98,56	Vee- ja kanalisatsiooni-teenuse osutamine	32	32
Saaremaa Prügila OÜ	299 500	1	99,65	Kudjape jäätmejaama rendile andmine ja jäätmehoolduse	1	2

				arendamine Saaremaa vallas		
Kuressaare Bussijaam OÜ	2600	1	100	Maakonnas ja maakondade vahel liikuvatele bussidele piletimüügi korraldamine, taksoparkla ja äripindade rendi korraldamine ning bussijaama kinnistu ja Kuressaare turu haldamine	5	6
Kitsas 16 Kodu OÜ	2500	1	51	Elamumajanduse korraldamine Saaremaa vallas Kuressaare linnas aadressil Kitsas tn. 16	0	0

Saaremaa vald omab valitsevat mõju järgmistes sihtasutustes ja mittetulundusühingutes (seisuga 31.12.2020):

Sihtasutus	Asutamise aeg	Põhitegevused	2020 keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale	2019 keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale
Orissaare Spordihoone SA (likvideerimisel)	23. detsember 2004 (Orissaare Vallavolikogu määrus nr 44)	Orissaare Spordihoone ning SA omandisse antud hoonete ja rajatiste arendamine ja haldamine	5	5
Kuressaare Haigla SA	12. november 1997 (Kuressaare Linnavolikogu otsus nr 119)	Ambulatoorse, statsionaarse ja päevaravi eriarstiabi teenuste osutamine	420	380
Hooldekodu Saaremaa Valss SA	04. märts 2015	Eakate ja puuetega inimeste hoolekandeesutuste tegevus	45	41
Lääne-Saare Kultuurivara SA	31. märts 2015	Aste, Eikla, Lümanda, Nasva ja Kärkla piirkonna rahvamajade haldus	1	1
Kuressaare Hambapolikliinik SA	27. november 1997 (Kuressaare	Stomatoloogilise eriarstiabi osutamine ning suuõõne- ja	26	26

	Linnavolikogu otsus nr 120)	hambahaiguste profülaktika vastavalt tegevusloale		
Turvaline Saaremaa SA	24. august 1998	Piirkondlikku/kohalikku elu edendav ja toetav ühendus	0	0
Saare Arenduskeskus SA	06. november 2017	Ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine	7	7
Kuressaare Teater SA	13. juuni 2019	Teatri- ja tantsuetenduste lavastamine ja esitamine	13	6
Saarte Geopark MTÜ	21. jaanuar 2011	Saarte Geopargi loodus- ja kultuuriväärtuste tutvustamine ja hoidmine	0	0
Kuressaare Campus MTÜ	23. oktoober 2003 (TTÜ nõukogu otsus nr 63)	Liikmetega seotud õppeasutustele õppepindade ja õppetööd toetavate teenuste pakkumine	1	1

Saaremaa vald omab osalusi järgmistes äriühingutes, mis ei kuulu konsolideerimisgruppi (seisuga 31.12.2020):

Nimetus	Osaluse %	Põhitegevused
Digisaar OÜ	50	Elektri- ja sidevõrkude ehitus
Undva Sadam OÜ	10	Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused

	2020	2019
Bilansinäitajad (tuhandetes eurodes)		
Varad aasta lõpus	175 037,1	167 939,5
Kohustused aasta lõpus	41 593,0	38 625,5
Netovara (omakapital) aasta lõpus	133 444,1	129 314,0
Tulemiaruaruande näitajad (tuhandetes eurodes)		
Tegevustulud	85 023,2	77 428,4
Tegevuskulud	-80 527,6	-74 932,4
Finantstulud ja -kulud	-372,3	-319,1
Vähemusosale kuuluv kasum/kahjum	8,4	10,8
Tulem	4 131,7	2 187,7
Rahavoogude aruande näitajad (tuhandetes eurodes)		
Puhas rahavoog (konsolideeritud)	7 451,9	3 928,5

Põhitegevuse rahavoog (konsolideeritud)	14 165,3	8 608,3
Muud näitajad		
Likviidsuskordaja (kordades)*	1,05	0,79
Lühiajaline maksevõime (kordades)**	1,57	1,45
Kohustuste osakaal varadest (%)***	23,8	23
Laenukohustuste osakaal varadest (%)****	17,8	19,2
Finantsdistiipliini tagamise näitajad		
Põhitegevuse tuleml (tuhandetes eurodes) *****	14 277,9	8 476,5
Netovõlakoorumus (tuhandetes eurodes) *****	20 493,7	24 876,5
Netovõlakoorumus (%) *****	25,42	34,52
Netovõlakoorumuse ülemmäär (tuhandetes eurodes) *****	64 489,7	43 237,5
Netovõlakoorumuse ülemmäär (%) *****	60	60

* Likviidsuskordaja – likviidsete varade suhe lühiajalistesse kohustustesse.

** Lühiajaline maksevõime – käibevarade suhe lühiajalistesse kohustustesse.

*** Kohustuste osakaal varadest – kohustuste suhe varadesse.

**** Laenukohustuste osakaal varadest – laenukohustuste suhe varadesse.

Finantsdistiipliini tagamise näitajad on kehtestatud 16.09.2010 vastu võetud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusega ja arvutatakse majandusaastaruande tekkepõhiste näitajate alusel.

***** Põhitegevuse tuleml arvutatakse põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahena.

***** Netovõlakoorumus arvutatakse võlakohustuste kogusumma ja likviidsete varade kogusumma vahena.

***** Netovõlakoorumus (%) on võlakohustuste kogusumma ja likviidsete varade kogusumma vahe ning põhitegevuse tulude kogusumma suhe.

***** Netovõlakoorumuse ülemmäär (tuhandetes eurodes) arvutatakse kuuekordse põhitegevuse tulemina. Netovõlakoorumus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta põhitegevuse tulude ja kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat.

***** Netovõlakoorumuse ülemmäär (%) on kuuekordse põhitegevuse tulemi ja põhitegevuse tulude kogusumma suhe. Kui põhitegevuse tuleml väiksem kui 60% põhitegevuse tuludest, siis on ülemmäär 60% põhitegevuse tuludest.

Konsolideerimisgrupi varade maht kasvas 4,23%, kohustuste maht kasvas 7,68% ja netovara suurenes 3,19%.

Konsolideerimisgrupi tegevustulud suurenesid 9,81% ja tegevuskulud suurenesid 7,47%, finantskulud ületasid finantstulusid 372,3 tuh. euro võrra.

2020. aasta konsolideeritud tuleml on 4,1 miljonit eurot ning see suurenes eelmise aruandeaastaga võrreldes 88,86%.

Rahavoogude aruanne on ainus konsolideerimisgrupi kassapõhine aruanne. Rahavoogude aruanne võtab arvesse ainult tehingud, mis mõjutavad rahajääki, ning võimaldab teha järeldusi üksuse likviidsuse ja rahalise seisundi muutumise kohta. Konsolideerimisgrupi tegevuse puhasrahavoog on 2020. aastal 7,5 miljonit eurot ja see on 2019. aastaga võrreldes suurenenud 3,5 miljoni euro võrra. Põhitegevuse rahavoog on 2020. aastal 14,2 miljonit eurot ja see on 2019. aastaga võrreldes suurenenud 5,5 miljoni euro võrra.

Finantsdistsipliini tagamise näitajad iseloomustavad konsolideerimisgrupi võlakohustuste võtmise võimalusi ja laenude teenindamise võimekust.

Konsolideerimisgrupi kõrgeima juhtorgani liikmetele ja tegevjuhtkonnale aruandeaastal arvatud tasud ning töötajatele makstud töötasu

Kõrgeim juhtorgan on 31-liikmeline vallavolikogu ning volikogu ja volikogu komisjonide liikmetele makstavad hüvitised on järgmised:

	Hüvitised volikogu tööst alates 01.01.2020 (eurot/kuus)
Volikogu esimees	3814
Volikogu aseesimees	500
Volikogu komisjonide ja fraktsioonide esimehed	2536
Volikogu komisjonide liikmed (v.a revisjonikomisjoni liikmed)	1471
Revisjonikomisjoni liikmed	38

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik tasud ning hüvitised.

Ametnike tasu on 2020. aastal kokku 1 872,7 tuhat eurot ja teenistujate keskmine arv taandatuna täistööajale 88,33. Konsolideerimisgrupi kõikide töötajate 2020. aasta tekkepõhise töötasu summa on 32,4 miljonit eurot ja töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale 2073,4.

Ülevaade majanduskeskkonnast

Nii maailma kui Eesti majanduse käekäiku mõjutas 2020. aastal tugevalt võitlus koroonaviirusega. 2020. aastal oli Eesti majanduslangus Eesti Panga andmetel 2,9%. Majanduslangust mõjutasid eelkõige töötlev tööstus, kaubandus ning majutus ja toitlustus. Statistikaameti andmetel langes SKP 2020. aastal 2019. aastaga võrreldes 0,4%, mis tulenes peamiselt energia odavnemisest. 2020. aastal oli SKP jooksevhindades 27 miljardit eurot. 2020. aasta IV kvartalis langes majandus 2019. aasta IV kvartaliga võrreldes 1,2%.

2020. aastal oli keskmine brutokuupalk 1448 eurot - võrreldes 2019. aastaga oli kasv 2,9%. Kõige enam suurenes keskmine brutokuupalk info ja side tegevusalal (9,9%) ning kutse-, teadus- ja tehnikaalases tegevuses (8%). Kolmel tegevusalal keskmine palk siiski ka langes, kõige rohkem kaubanduses (9,7%), majutuses ja toitlustuses (4,9%) ning samuti kunsti ja meelelahutuse tegevusalal (2,2%). Tööturg näitas kriisis paindlikkust, mis väljendus töötuse kiires tõus, samas keskmise palga kasv aeglustus vaid ajutiselt.

Vaatamata palgatoetusele reageeris Eesti tööturg kiiresti ning töötuse kasv oli eelmisel aastal kiiremaid Euroopa Liidus. Tööjõudu vabanes pea kõigil erasektori tegevusaladel, välja

arvatud info-, side- ja finantssektoris, kuid konkurentsilt enim kannatas majutus ning toitlustus, mis on kaotanud kolmandiku kriisieelsetest töökohtadest. Eestis oli 15 - 74 aastaste töötuse määr 2020. aastal 6,8%, töötuid oli 47 900, mis on 16 600 võrra rohkem kui 2019. aastal.

Eesti keskmist palka ja selle dünaamikat iseloomustab järgmine tabel:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Keskmine brutokuupalk, eurot	1448	1407	1310	1221	1146	1065	1005	949
Muutus võrreldes eelmise aastaga, %	2,9	7,4	7,3	6,5	7,6	6	5,9	7

Tarbijahindade harmoneeritud indeksi aasta keskmist muutust (%) iseloomustab järgmine tabel:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Eesti	-0,6	2,3	3,4	3,7	0,8	0,1	0,5	3,2
Euroopa Liit	0,7	1,5	1,9	1,7	0,2	0,1	0,5	1,5

Rahandusministeeriumi 05.04.2021 avaldatud majandusprognoos näeb ette majanduse kiiret taastumist alates 2021. aasta teisest poolest – aasta esimeses pooles takistavad majanduse taastumist tegevus- ja liikumispäängud. 2021. aasta majanduskasvuks prognoosib rahandusministeerium 2,5%. Kui vaktsineerimine läheb plaanipäraselt ja nakkusoht taandub, peaks 2021. aastal taas kasvu näitama kõik tegevusalad peale ehituse ning majanduse kriisieelne tase saavutatakse aasta lõpuks. Taastumine saab esialgu olema ebahühtlane, tuginedes eksportivale tööstusele ja arvutiteenustele. Kuna kriis on olnud töötuse kiire kasvu kaudu madalalpalgalistel tegevusaladel sotsiaalselt kulukas, siis on kriitilise tähtsusega väliturismi taastumine, mis jääb prognoosi kohaselt 2022. aastasse. Majanduse kiiremat taastumist on võimalik näha selgemalt järgmisel ja ülejärgmisel aastal. Lisaks piirangute kadumisele annab ajutise tõuke majandusele ka pensioni II sambast vabanev raha. Prognoosi kohaselt võetakse pensionifondidest välja 1,2 miljardi ulatuses pensionisääste. Umbes 300 miljonit sellest läheb eratarbimiskulutuste katteks ja teist samapalju võib suunduda kinnisvaraturule. Kuna kinnisvaraturu maht on oluliselt väiksem kui tarbimiskulutused, on vabaneva raha mõju eluasemehindadele ja ehitustegevusele olulisem kui kaubandusele. Tööpuudus langeb järkjärgult ning jõuab 2021. aasta lõpuks loomuliku taseme lähedale (ca 6%). Kokkuvõttes ei ole oodata hõive taastumist kriisieelsel tasemel, kuna paljudes tegevusalades on efektiivsust tõstetud ning edaspidi püütakse hakkama saada väiksema töötajate arvuga. Kriisis rohkem kannatanud teenustesektori taastumine algab jõulisemalt alles alates 2022. aasta suvehooajast.

Üldine ülevaade konsolideerimisgrupi peamistest arengusuundadest

Saaremaa valla arengukava 2019 – 2030 sõnastatud visiooni kohaselt on Saaremaa uutele tuultele avatud, traditsioone hoidev, turvalise ja puhta elukeskkonnaga, mere ja taeva kaudu ühendatud tugeva kogukonnaga saar.

Saaremaa valla juhtimine ja arendamine toetub järgmistele väärtustele:

- Inimkesksus ja hoolivus

Otsuste tegemisel ja tegevuste elluviimisel on esmatähtis Saaremaa valla elanike heaolu.

- Avatus

Otsustusprotsessidesse ja valla arendamisse on kaasatud vallakodanikud ning kõigile huvigruppidele on tagatud kaasärääkimisvõimalus. Valla arendamisel tehakse koostööd erinevate partneritega.

- Arengu tasakaalustatus

Kõiki vallaelu valdkondi arendatakse nii, et tekiks valdkondadevaheline sünergia ja selle kaudu kvalitatiivne muutus elukvaliteedis tervikuna.

- Jätkusuutlikkus

Valda puudutavad otsused lähtuvad vallaelanike põhjendatud vajadustest ja Saaremaa pikaajalistest huvidest.

- Uuendusmeelsus

Kitsaskohtade lahendamisel ning väljakutsetele vastamisel peetakse oluliseks uute ideede ja lahenduste väljatöötamist ning nende kasutamist Saaremaa konkurentsivõime tõstmisel.

Saaremaa vallas järgitakse aastatel 2019–2030 järgmisi üldisi arengusuundi:

- jätkusuutliku arengu tagamine;
- elukeskkonna väärtustamine;
- ühtse ja turvalise valla kujundamine;
- piirkondliku pärandi, külaelu ja keele hoidmine;
- Saaremaa eripära arvestava konkurentsivõimelise majanduskeskkonna arendamine;
- Saaremaa kui külalishakke ja erinevaid puhkamisvõimalusi pakkuva sihtkoha arendamine ning turundamine;
- Kuressaare kui ajaloolise linna identiteedi hoidmine ja linnalise elukeskkonna arendamine.

Seisuga 31.12.2020 oli Saaremaa vallas 927 registreeritud töötut, 31.12.2019 seisuga oli töötuid 616.

Saaremaa vallale laekus 2020. aastal tulumaksu 26,4 miljonit eurot.

Ülevaade tegevusvaldkondade olulisematest tegevustest 2020. aastal ja 2021. aasta plaanidest ning arendusprojektidest

Ülevaade on esitatud kuue valdkonna põhiselt (valdkondade loetelu lähtub Saaremaa valla arengukavast 2019–2030), hõlmates üldistatud kujul kõige olulisemaid tegevusi ja arendusprojekte 2020/2021. aastal.

I Haridus ja noorsootöö

Olulisemad tegevused 2020. aastal

- Koostati hariduse valdkondlik arengukava, korraldati avalikke arutelusid ning esitati eelnõu volikogule kinnitamiseks.
- Koostati allasutustele arengukava koostamise juhised, mille alusel hakkab toimuma ka arengukavade koostamise nõustamine.
- Viidi läbi koolivõrgu pikaajalise vaate analüüs.
- Alustati allasutuste põhimääruste korrastamist.
- Toimusid ettevalmistused SÜG ja KG reorganiseerimiseks.
- Toimus allasutuste kohustusliku normdokumentatsiooni kaardistamine.
- Toetati haridusasutusi töö ümberkorraldamisel seoses COVID19 pandeemiaga.
- Rekonstrueeriti või rajati:

- küttesüsteemid Kihelkonna koolis, Tornimäe lasteaia ja põhikoolis ning Valjala lasteaia ja koolis;
- Kuressaare Tuulte Roosi lasteaed;
- Kuressaare Gümnaasiumi staadion;
- Valjala välitreeningkeskus.
- Valmistati ette või alustati renoveerimist/rekonstrueerimist:
 - Pärsama lasteaia Leisi koolis asuvate rühmaruumide laiendus ja raamatukogu uued ruumid;
 - Salme Põhikooli ventilatsiooni- ja küttesüsteemide rekonstrueerimisega ning katuse ja pööningu soojustamisega;
 - Kuressaare Gümnaasiumi spordikompleksi remonttööd;
 - Valjala põhikooli staadion ja võimla;
 - Kuressaare Muusikakooli proovisaali rajamine.
- Saaremaa Ühisgümnaasiumi (Hariduse Kool alates 01.09.2021) ja Kuressaare Vanalinna Kooli rekonstrueerimisperioodideks sõlmiti lepingud asenduspindade kasutamiseks ja koostati edasine tegevuskava.
- Renoveeriti Orissaare lasteaia infrastruktuure (teede asfalteerimine, kanalisatsioon, liikluskorraldus).
- Haridusasutustele pakuti tuge ühtsete tsentraalsete lahenduste (haldus, IT, remondid, hanked) kaudu.
- Algati mürareostuse probleemide süsteemne lahendamine haridusasutuste siseruumides tervislikkuse tagamiseks.
- Rakendati energiatõhususe ja nutikate energiatarbimis lahendusi haridusasutustes.
- Alustati eelarvestamise ühtsete aluste väljatöötamisega:
 - töötati välja ja rakendati koolide ja lasteaedade eelarvestamise majandusmudel;
 - töötati välja ühtsetele alustele vastav palgamaatriks;
 - kaardistati investeringuvajaduste I pakett;
 - remondi ja investeringutaotluste süsteemne ja läbipaistev menetlemine.
- Valmistati ette noorsootöö korraldusmudel – noorsootöökeskuste liitmine ühtseks tervikuks.
- Käivitati Noortetuba Leisis.
- Koostati ja rakendati huvihariduse ja -tegevuse täiendava riikliku toetuse kava.
- Jätkati noorsootöö uuenduslike mudelite väljatöötamist ja rakendamist – Infohunt, MoNobuss, ressursipank, arenguredel.
- Tehti ettevalmistusi siserulapargi rajamiseks (ruumide leidmine ja eskiisprojekti koostamine).
- Rakendati toetussüsteemi treenerite atesteerimiseks.
- Arendati välja SPOKU iseteeninduskeskkonnas toetuste menetlemine (transpordi-, huvihariduse ja -tegevuse toetus, majutus-, erahuvikoolide ja eraspordikoolide toetused).
- Arendati hariduse registrikeskkondi – valmistati ette ARNO kasutuselevõtmine ja arendati huviharidusregistrit, mis on tulevikus plaanis ümber nimetada Huvihundiks.
- Koostöös HTM-ga jätkati Kuressaares 2021. a septembris tööd alustava riigigümnaasiumi töö käivitamise ettevalmistustega.
- Kallemäe Kool liideti valla ühtsesse koolivõrku, kooli nimetuseks sai Saaremaa Toetava Hariduse Keskus.
- Toimus Laste ja Perede Tugikeskuse teenuste arendamine ja hariduslike tugiteenuste kättesaadavuse parendamine.
- Tehti ettevalmistusi haridus- ja sotsiaaltugiteenuseid vajavate laste ja perede toetamise ühtse keskuse loomiseks.

- Laste arvu kasvu tingimustes ja lasteaiakohtade kättesaadavuse tagamiseks:
 - avati 1 uus rühm Kuressaare Ida-Niidu lasteaias ja 2 rühma Kuressaare Pargi lasteaias;
 - suurendatud arvuga lasteaiarühmade toetamiseks töötati välja motivatsioonipakett.
- Osaleti partnerina Eesti Lastevanemate Liidu MTÜ algatusel ellu kutsutud pilootprojektis „Kooli hoolekogu ja juhtkonna jõustamine“.

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Alushariduses osalevate laste osakaal (vanuses 2 aastat kuni koolini) (Allikas: EHIS, 10.11. seisuga)	88%	96,6%	97%
Põhikooli lõpetanutest edasiõppijate osakaal (statsionaarses õppevormis põhihariduse omandanute õpingute jätkamine samal kalendriaastal) (Allikas: Haridussilm, 10.11.seisuga)	Üldhariduses: 77% Kutsehariduses: 22%	98,5%	100%
Huvihariduses osalevate laste/noorte osakaal (huvikoolides, kooli huviringides ja spordiklubides osalevate laste osakaal statsionaarses õppevormis õppijatest) (Allikas: Saaremaa vallavalitsus, 10.11. seisuga)	67%	75,2%	75%
Noorte (kuni 30-aastaste) õpetajate osakaal lasteaeades, üldhariduskoolides, huvikoolides (Allikas: Haridussilm ja huvikoolide osas vallavalitsus, 10.11. seisuga)	Alushariduses: 9% Üldhariduses: 4% Huvihariduses: 11% Keskmine: 8%	Alushariduses: 7,7% Üldhariduses: 3,5% Huvihariduses: 9,5% Keskmine: 6,9%	20%
Lasteaedade ja huvikoolide õpetajate keskmise töötasu osakaal üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast	Lasteaiaõpetajad: 91% Huvikoolide õpetajad: 82% (õpetaja töötasu alammäär täistööajaga)	Lasteaiaõpetajad: 90% (bakalaureusetase) ja 100% (magistritase)	100%

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	töötamise korral 1150 eur kuus)	Huvikoolide õpetajad: 80%	
Noortekeskuste noorsootöötajate ja ringijuhtide ning koolide huvijuhtide ja ringijuhtide keskmise töötasu osakaal õpetaja töötasu alammäärast (Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	Noortekeskused: 77%	80%	100%
Tugispetsialistide keskmise töötasu osakaal õpetaja töötasu alammäärast (Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	74%	100%	100%

Kavandatavad tegevused 2021. aastal

- Saaremaa valla hariduse strateegia 2023-2030 (2045) ettevalmistamine:
 - eeluuringu koostamine;
 - põhimõtete ja baasdokumentide koostamine hariduse strateegia elluviimise ettevalmistamiseks.
- Allasutuste arengukavade uuendamine ja sisehindamise süsteemi korrastamine.
- Põhimääruste korrastamine:
 - koolide ja huvikoolide põhimääruste viimine ühtsetele alustele;
 - osakonna põhimääruse uuendamine;
 - hariduse registri põhimääruse uuendamine.
- Allasutustele ühtsete finantseerimismudeli väljatöötamise edasiarendamine:
 - töötasude eelarvestamise aluste väljatöötamise jätkamine (arvestusliku koosseisu alused, palgamaatriks);
 - koosseisuliste ametikohtade arvestuse aluste ühtlustamine allasutustes;
 - majanduskulude arvestuse aluste täiustamine;
 - tasude ja toetuste süsteemne ülevaatamine (lasteaedade kohatasud ja toitlustus, huvitegevus, majutustoetus).
- Saaremaa Ühisgümnaasiumi/Hariduse Kooli ja Kuressaare Gümnaasiumi/Nooruse Kooli ümberkorraldamine põhikoolideks.
- Saaremaa Noorsootöö Keskuse loomine Kuressaare Avatud Noortekeskus Noortejaam baasilt (koosseisu liidetakse Orissaare Avatud Noortekeskus, Lääne-Saare Avatud Noortekeskused ja rahvamajade juures/koosseisus tegutsevad Tornimäe ja Valjala avatud noortekeskused).
- Laste tugisüsteemi koondamine Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse (STHK) alla – STHK (Kallemäe Kool), Saaremaa Tugikeskus, Pere-Kodu asutuste liitmine.
- Hariduslike erivajadusega laste tugisüsteemi jätkuv arendamine.
- Lasteaedadesse vastuvõtu ja väljaarvamise ühtse korra väljatöötamine.
- Allasutuste investeringuvajaduste kaardistamise jätkamine.

- Investeeringud:
 - Valjala Põhikooli võimla rekonstrueerimine;
 - Kuressaare Gümnaasiumi/Nooruse Kooli spordikompleksi remonditööd;
 - Kuressaare Muusikakooli proovisaali rajamine;
 - Pärsama lasteaia Leisi rühma laienduse ja Leisi kooli raamatukogule uute ruumide tööd;
 - Saaremaa Ühisgümnaasiumi/Hariduse Kooli remont 2021/2022;
 - siserulapargi kontseptsiooni ettevalmistamine ja võimalusel realiseerimine.
- Investeeringute ettevalmistamine:
 - Salme Põhikooli ventilatsiooni- ja küttesüsteemide rekonstrueerimine ning katuse ja pööningu soojustamise ettevalmistamine 2022;
 - Kuressaare Vanalinna Kool ja staadion 2022/2023.
- Hariduse Kooli asenduspinna ja infrastruktuuri ettevalmistamine ja õppetöö alustamine (remont, kolimine, transport, toitlustus).
- Laste arvu kasvu tingimuses ettevalmistuste tegemine lasteaiakohtade arvu suurendamiseks:
 - lisarühma loomise kaalumise Ida-Niidu lasteaeda;
 - Kaali lasteaia ruumide laiendamine.
- Suurendatud arvuga lasteaiarühmade toetamiseks motivatsioonipaketi rakendamise jätkamine.
- Tsentraalse toe mahu suurendamine allasutustes: välikoristus ja hooldus, jooksvad remondid, IT-hanked ja -võrgud, helisummutuspaneelid, liiva vahetus jms.
- Ühtse allasutuste dokumendihalduse ettevalmistamine.
- ARNO rakendamine lasteaiakohtade komplekteerimisel.
- Saaremaa valla hariduse avaliku info korrastatud kasutajavaate loomine.
- VI üle-eestilise huvihariduskonverentsi läbiviimine Kuressaares.
- Saarluse õppematerjalide platvormi koostamise alustamine.
- Hariduslike erivajadustega laste (HEV) väikevahendite projekti realiseerimine.
- Saaremaa valla hariduse strateegia 2023-2030 (2045) eeluuringu koostamine.
- Saaremaa valla hariduse tunnustussüsteemi väljatöötamise jätkamine – stipendiumide korra kehtestamine.

II Kultuur ja sport

Olulisemad tegevused 2020. aastal

- Kinnitati Saaremaa valla kultuuri arengukava 2020–2030 ja Saaremaa valla spordi arengukava 2020–2030.
- Kuressaare kandis tiitlit Euroopa spordilinn 2020.
- Saaremaal otsustati 2021. a kuulutada Viikingiaastaks.
- Panustati Louis Kahni keskuse rajamise idee elluviimisesse (idee tutvustamine/kaitsmine Riigikogu kultuurikomisjonis keskuse rajamiseks toetuse saamiseks).
- Jätkati Saaremaa atraktiivsete suurürituste toetamist projekti- ja tegevustoetuste ning koostöö kaudu. Korraldati traditsioonilisi kultuuri- ja spordiüritusi ning panustati nende korralduskvaliteedi parendamisse.
- Jätkati liikumisharrastuse sarjade ning koolispordiürituste ja piirkondlike spordimängude läbiviimist.
- Korraldati 2020. aasta Saaremaa valla ja Saare maakonna kultuuri- ja spordivaldkonna parimate tunnustusüritused.

- Planeeriti ja valmistati ette laulupidu „Teel“, mis koroonakriisistõttu lükkus aastasse 2023.
- Osaleti Saare maakonna tantsupeo „Tuules“ korraldusprotsessis (eestvedaja Saaremaa Rahvakultuuri Selts).
- Saare maakonna laulu- ja tantsupeo protsess valiti (esitatud taotluste alusel) Euroopa Kultuuripärandi heade näidete hulka ning trükiti ajakirjas „Cultural Heritage in Action“.
- Saare maakond valiti folkloorifestivali Europeade korraldajaks 2026. aastal.
- Saartega seotud filmiprojektide toetuseks loodud SA Saarte Filmifondi kaudu jagati toetust kahele filmile: Apteeker Melchior ja Laimjala maitsed.
- Viidi läbi Erik Haameri nimeline kunstikonkurss, anti välja Saaremaa kunstiteoste auhind ning noore meremehe Admiral Cowani nimeline preemia.
- Toetati sakraalhoonete restaureerimist ning koguduste tegevust.
- Ühtlustati rahvamajade hinnakirjad.
- Moodustati hallatav asutus Orissaare Sport ja likvideeriti SA Orissaare Spordihoone.
- Saare maakonna Keskraamatukogus võeti kasutusele pakiautomaadi-tüüpi laenutuskapp ja mobiiliäpp m-Riks.
- Jätkati kultuuri- ja spordiürituste ning huvitegevuste infot koondava portaali Saare.events arendamist.
- Alustati jalgpalli sisehalli planeerimist.
- Lõpetati Kuressaare Gümnaasiumi staadioni ehitustööd.
- Jätkati Saaremaa terviseradade arendamisega.
- Panustati Bellingshauseni mälestusmärgi rajamise ettevalmistustöödesse.
- Soetati portatiivne välilava.
- Jätkati projekti „Regionaalsete tervisespordikeskuste väljaarendamise toetamine“ elluviimist, mille tulemusena luuakse Kuressaare Terviseparki aastaks 2022 kunstlume tootmise võimekus.
- Renoveeriti Kuressaare Spordikeskuse katust – osalise uue katte said nii vana kui ka uue saali katus.
- Renoveeriti vandaalitseamise käigus rikutud kergejõustikuhalli välissein.
- Soetati staadionite hoolduseks uus *raider*.
- Soetati lumesaanile uued roomikud.
- Rekonstrueeriti Orissaare Spordihoone tõstepõrand.
- Alustati ühendustee rajamist Kudjape terviseraja ja suletud Prügila mäe vahele. Laiendati trassi, eemaldati võsa ja puid ning paigaldati raja prügila poolsesse otsa sild jms.
- Koostati projekt huvihariduse täiendava toetuse saamiseks (laskespordi ja pallimängude treeningvahendite soetamine).

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Registreeritud lugejate arv Saaremaa valla rahvaraamatukogudes (31.12. seisuga)	11 471	11 484	Hoida taset

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: Saare maakonna rahvaraamatukogude aastaaruanne)			
Külastuste arv Saaremaa valla rahvaraamatu-kogudes (31.12. seisuga) (Allikas: Saare maakonna rahvaraamatukogude aastaaruanne)	188 778	157 407	Hoida taset
Spordiobjektide arv Saaremaa vallas (31.12. seisuga) (Allikas: Eesti spordiregister)	111	134	190
Harrastajate arv spordiklubides (31.12. seisuga) (Allikas: Eesti spordiregister)	4180	4400	4440
Elanike rahulolu kultuuriüritustega (4-pallisel skaalal) (Allikas: Kuressaare elanike rahulolu uuringu raport)	3,3 (2017)	2020. a ei ole uuringut läbi viidud	3,7
Elanike rahulolu spordiüritustega (4-pallisel skaalal) (Allikas: Kuressaare elanike rahulolu uuringu raport)	3,5 (2017)	2020. a ei ole uuringut läbi viidud	3,7
Vallaelarvest toetatud kultuuri- ja spordiprojektide arv (Allikas: vallavalitsus)	Kultuuriobjektid: 70 Spordiprojekti: 33	Kultuuriobjektid: 29 Spordiprojekti: 44	Kultuuriobjektid: 80 Spordiprojekti: 50
Harrastajate arv hallatavates kultuuriasutustes (rahvakultuurikollektiivid jt huviringid kultuuri- ja rahvamajades) (Allikas: vallavalitsus)	1994	2370	1600
Osaluskordade arv hallatavate kultuuriasutuste (kultuuri- ja rahvamajad ning	102 883	43 403	120 000

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Kuressaare Linnateater) korraldatud üritustel (Allikas: vallavalitsus)			

Kavandatavad tegevused 2021. aastal

- Saaremaa valla kultuuri arengukava 2020–2030 ja Saaremaa valla spordi arengukava 2020–2030 ülevaatamine ja vahehindamine.
- Viikingiaasta tegevuste elluviimine/ teemakohaste ürituste korraldamisele kaasaaitamine.
- Louis Kahni konverentsi läbiviimine ja kavandatavale keskusele asukohta valimine.
- Sündmuste portaali Saare.events aktiivne kasutuselevõtmine.
- Saaremaa atraktiivsete suurürituste toetamise jätkamine projekti- ja tegevustoetuste ning koostöö kaudu; traditsiooniliste kultuuri- ja spordiürituste korraldamine ja toetamine.
- Sakraalhoonete restaureerimise ja koguduste tegevuse jätkuv toetamine.
- Piirkondliku eripära ja identiteedi hoidmine läbi kvaliteetsete ja kõigile kättesaadavate rahvakultuuriürituste korraldamise Saaremaal.
- Saare maakonna tantsupeo „Tuules“ läbiviimine.
- Kultuuri- ja sporditunnustuste väljaandmise jätkamine.
- EOK pilootprojekti „Sport Koolis“ käivitamine.
- Smuuli tänava *skatepargi* osaline renoveerimine.
- Kudjape terviseraja ja suletud Prügila ühendustee rajamise jätkamine.
- Saaremaa Spordikoolile uue kaubiku soetamine.
- Kuressaare Spordikeskuse riietus- ja pesuruumide osalise renoveerimise jätkamine (2 ruumi).
- Orissaare Spordihoone fassaadi uuendamine, dušširuumi remontimine ja jõusaali põranda uuendamine.
- „Regionaalsete tervisespordikeskuste väljaarendamise“ projekti jätkamine.
- Bellingshauseni mälestusmärgi rajamine.

III Sotsiaalne kaitse

Olulisemad tegevused 2020. aastal

- Kinnitati Saaremaa valla lastekaitse ja sotsiaalhoolekande arengukava 2020–2030.
- Sotsiaaltranspordisüsteemi parendamiseks toimus hange ja sõlmiti lepingud teenuse osutajatega ning alustati teenuse piloteerimist.
- Koostöös teenuse osutajatega arendati edasi ja parandati toetavate sotsiaalteenuste (nt tugiisikuteenus, koduteenus) osutamist.
- Kuressaare Perekodus läks üks pere üle perevanemasüsteemile, luues sellega teenusel olevatele lastele võimaluse kasvada võimalikult peresarnases keskkonnas.
- Korraldati ümber eestkostetöö, mis liikus SA-st Hooldekodu Saaremaa Valss (end. SA Lääne-Saare Hoolekanne) vallavalitsuse sotsiaalosakonda.
- Osaleti partnerina perevägivaldajuhtumite lahendamisel koostöövõrgustikus MARAC ja ennetusprogrammis „Puhas tulevik“. Tehti koostööd Sotsiaalkindlustusameti Lastemaja teenusega seksuaalselt väärkoheldud laste aitamiseks.

- Töötati välja ja kinnitati volikogu määrusega „Saaremaa valla eri- ja perearstiteenuse toetuse maksmise kord“, mis reguleerib vallas nimistuga tööd alustavale perearstile ja Kuressaare Haigla Sihtasutuses eriarstile makstava toetuse taotlemist, maksmist ning tagasinõudmist.
- Jätkus vanemaharidusprogramm „Imelised Aastad“ (2 koolitusgruppi), mille kaudu toetati lapsevanemate tugigruppe ning tagati nõustamis- ja teraapiateenuste kättesaadavus.
- Viidi ellu projektide („Puuetega inimeste eluruumide füüsiline kohandamine“, „Sotsiaalteenuste arendamine Saaremaa vallas“, „Noortegarantii tugisüsteem“, „Kodud tuleohutuks“) tegevusi ning jätkati arendustegevustega. Tehti ettevalmistustööd „Inimesekeskne hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinaatsioonimudel“ projektitaotluse esitamiseks, Sotsiaalministeeriumi ja VOPD koostöös kaasati välispartnereid sotsiaalvaldkonna arendamiseks.
- Rekonstrueeriti Kuressaares Voolu tänava ja Sandla sotsiaalmajad, mille tulemusel loodi täiendavad teenuskohad.
- Käivitusid Mustjala päevakeskuse-pansionaadi projekteerimistööd.
- Korraldati Saare maakonna sotsiaal- ja tervishoiutöötajate tunnustusüritus.
- Alustati Kuressaare Hoolekande juurdeehitusega, eesmärgiga laiendada tegevusvõimalusi päevakeskuses.
- Arendati Voolu tn sotsiaalmaja teenuseid turvalisuse tõstmiseks.
- Alustati koostööd uue partneriga – MTÜ Saaremaa Kogemusnõustajate Koda, tagamaks kogemusnõustamise teenus valla elanikele.
- Viidi läbi Gordoni Perekooli koolitus Kärla piirkonnas, et lapsevanemad oskaksid tugevdada ja taastada kontakti oma lapse ning pereliikmetega ning lahendada igapäevaseid suhtlusolukordi suhteid kahjustamata ja võimu kasutamata.
- Disainiti koduteenust, töötati välja komponendipõhine hindamisinstrument ning hinnastati teenus.
- Sõlmiti töölepingud 6 uue tugiisikuga, millega tagati tugiisikuteenuse järjepidevus.
- Jätkus maakondlik projekt „Saarele sündinud“ (igale vastsündinule haiglast lahkudes kingituseks padja ja teki komplekt).

Arendusprojektid 2020

- **Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine Saaremaa vallas II**
 - Vallavalitsusele esitati 45 nõuetekohast taotlust 67 kohanduse tegemiseks.
 - Projekti kestus: august 2019 – detsember 2020
 - Projekti maksumus: 235 714 eurot, sh toetus 200 356,90 eurot (meetme „Hoolekande taristu arendamine, keskkonna kohandamine puuetega inimeste vajadustele vastavaks“ tegevuse „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ taotlusvoor) ja omafinantseering 35 357,10 eurot.
- **Sotsiaalteenuste arendamine Saaremaa vallas**
 - Arendati koduteenust, väljaspool kodu osutatavat intervallhooldusteenust ja päevahoidu, mis võimaldab tööelistel omastehooldajatel soovi korral tööturule siseneda/jätkata. Projekti sisulisi tegevusi viis ellu Kuressaare Hoolekanne.
 - Projekti kestus: detsember 2018 – detsember 2020
 - Projekti maksumus: 318 423 eurot, sh toetus 238 817,25 eurot (Euroopa Sotsiaalfond, meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ tegevuse „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“ taotlusvoor) ja omafinantseering 79 605,75 eurot.

- **Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine**
 - Projekti eesmärk: noortegarantii juhtumikorralduse mudeli testimine ja täiendamine, mille käigus juhtumikorraldaja kontakteerus kindlaksmääratud tegevuste kogumina ja järjestuses Saaremaa valla mitteaktiivsete 16–26-aastaste noortega, selgitas välja mitteaktiivsuse põhjused ja pakkus abi ning tuge probleemide lahendamisel ja edasiste eesmärkide seadmisel. Projekti tulemusel valmis STAR IT-arendus, et edaspidi efektiivselt mitteaktiivseid noori leida ning neile abi pakkuda.
 - Projekti kestus: märts 2017 – oktoober 2020
 - Projekti maksumus: 655 738 eurot, sh toetus 655 738 eurot (Euroopa Sotsiaalfondi meetme „Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ tegevuse „Tööturuteenuste laiendamine uutele sihtrühmadele ja uute teenuste pakkumine töötutele“ kaudu).
- **Integreeritud teenuste mudeli ja lapse abivajaduse tuvastamise töövahendi piloteerimine**
 - Projekti eesmärk: 0-15-aastaste erivajadustega laste ja pere töhus ning kiire toetamine. Projekti käigus piloteeriti uut korraldusmudelit, kus keskne roll oli juhtumikorraldajal, kes aitas korraldada lapse ja tema pere vajaduste hindamist nii, et välditi dubleerivaid tegevusi ning teenuste osutamine korraldati võimalusel lapse igapäevases keskkonnas. Projekti sisulisi tegevusi viis ellu Saaremaa Laste ja Pere Tugikeskus.
 - Projekti kestus: juuni 2019 – september 2020
 - Projekti maksumus: 23 600,04 eurot (Euroopa Sotsiaalfondi meetme 2.2 „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ raames koostatud toetuse andmise tingimuste alategevuse 2.1.3 „Rehabilitatsioonilaste hindamis- ja sekkumismetoodikate arendamine ning koolituste pakkumine“ kaudu).
- **Kuressaare Haigla kopteriplatsi rajamise toetamine**
 - Projekti tulemusena loodi Kuressaare Haigla vahetusse lähetusesse võimalused kriitilises seisus haigete nõuetekohaseks ning kiiremaks meditsiiniliseks teenindamiseks – rajati rahvusvahelistele sertifitseerimisnõuetele vastav helikopteriplats koos aastaringelt läbitava juurdepääsuteega, mis annab olulise panuse osutatava tervishoiuteenuse kvaliteedi osas.
 - Projekti kestus: oktoober 2019 – veebruar 2020
 - Projekti maksumus: 156 095 eurot, sh toetus 117 071 eurot (maakondade arengustrateegiatega elluviimise toetusmeede) ja omafinantseering 39 024 eurot.

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Loodud piirkondlike keskuste arv / seal pakutavate teenuste arv (Allikas: vallavalitsus)	0/0	0/0	5/15
Valdkondade vahelised arendused / selle kaudu parendatud teenuste arv (Allikas: vallavalitsus)	0/0	2/2	5/20
Lisandunud teenusepakkujad erasektorist võrreldes 01.01.2018 seisuga (Allikas: vallavalitsus)	0	6	15

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Saaremaa vallas töötuna registreeritud inimeste arv (Allikas: Töötukassa, 31.12. seisuga)	527	996	400
Lisandunud uute teenuste arv võrreldes 01.01.2018 seisuga (Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	4	7	20
Kohtade arv hooldekodudes (sh Muhu hooldekodus olevad Saaremaa valla kohad) / järjekorras olevate inimeste arv (Allikas: vallavalitsus)	255/12 ¹	315/5	400/0
Eakate intervallhooldusteenuse kohtade arv ja päevahoiukohtade arv (Allikas: vallavalitsus, 01.01. seisuga)	2/0	11/2	12/20
Tugikodudes asuvates sotsiaaleluruumides elavate inimeste arv (Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	88	85	180
Aasta jooksul rahuldatud toetuste (välja arvatud sissetulekust mittesõltuvad toetused) taotluste arv (Allikas: vallavalitsus, 31.12. seisuga)	1833	1668	1500

Kavandatavad tegevused 2021. aastal

- Saaremaa valla sotsiaalvaldkonna koostöövõrgustiku arendamine koostöös haridus- ja tervishoiuvaldkonna töötajate, politsei ja kogukonna esindajatega.
- Valla üldhooldekodude veebipõhise järjekorra IT-lahenduse arendamine, andmekogu põhimääruse kinnitamine ja veebikeskkonna piloteerimine.
- Mustjala päevakeskuse-pansionaadi projekteerimistööde jätkamine, millega luuakse piirkondlik sotsiaalkeskus/teenusmaja/pansionaat maapiirkonda.
- Kuressaare Päevakeskuse juurdeehituse valmimine ja päevakeskuse laienduse avamine.
- Saaremaa Laste ja Perede Tugikeskuse ja Kuressaare Perekodu Saaremaa Toetava Hariduse Keskusega liitmine, haridusasutuses osutatava tugiisikuteenuse arendamine õpetajate abi süsteemile üleminekukul.
- Sotsiaalvaldkonna projektide rahastamise kaudu kodanikeühenduste toetamine valdkondlike tegevuste ja arenduste elluviimisel.
- Projekt „Inimesekeskne hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudel“ tegevuste elluviimine.
- Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli Kuressaare õendusõppe toetamise jätkamine ja uute õppesuundade ning partnerite koostöövõimaluste arendamine.
- Koduõendusteenuse arendamise toetamine üle valla ning vajadusel teenuse jätkusuutliku rahastamissüsteemi välja töötamine koos partneritega.

¹ Seisuga 01.06.2018.

- Koduteenuse ja teiste kodus elamist toetavate teenuste kättesaadavuse tagamine ja arendamine.
- Erihoolekandeteenuste pakkujate toetamine teenuste arendamisel ja osutamisel.
- Sotsiaal- ja tervishoiutöötajate tunnustamine.
- Noortegarantii projekti ettevalmistamine, esitamine ja esmaste tegevustega alustamine.
- STEP-programmiga liitumine eesmärgiga toetada kriminaalse taustaga 15-29 aastasi noori naasmisel haridus- ja tööellu.
- Isikliku abistaja jt teenuste arendamine (eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused).
- KOV-i teenuste arendamise programmi kandideerimine, eesmärgiga luua toimiv valdade vaheline laste tugiisiku teenuse osutamise süsteem.
- Tugiisikute spetsialiseerumine sihtgruppidele (laste-, perede-, täiskasvanute tugiisikud).
- Perepesa pilootprojektiga liitumise ettevalmistamine.
- Uue korra väljatöötamine, mis reguleerib puuetega inimeste eluaseme füüsilist kohandamist.

Arendusprojektid 2021

- **Sotsiaaltransporditeenuse korraldusmudelite testimine**
 - Saaremaa vald on Sotsiaalministeeriumi koostööpartner projektis, mille eesmärk on ühistranspordiga integreeritud ja ühtlaselt korraldatud sotsiaaltransporditeenuse pakkumise tulemusena suurendada erivajadustega, hoolduskoormusega ja toimetulekuraskustes inimeste osalemist igapäevaelus ning tööturul. Projektipartnerid katsetavad võimalikke mudeleid, kuidas korraldada Eestis sotsiaaltranspordi, seejuures kujundatakse teenuse pakkumine ja korraldus igas piirkonnas eraldi. Projekti lõppedes koondatakse kõik tulemused, analüüsitakse neid ning tehakse ettepanekud, milline võiks olla Eestis toimiv ja kõigile sobiv transporditeenuse korraldus.
 - Projekti kestus: oktoober 2018 – detsember 2022
 - Projekti maksumus: Saaremaa valla osa projektis on 640 000 eurot, sh toetus 544 000 eurot (Euroopa Sotsiaalfond, meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ tegevuse „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“ raames kinnitatud toetuse andmise tingimused „Sotsiaaltransporditeenuse korraldusmudelite testimine“) ja omafinantseering 96 000 eurot.
- **Toetuse andmine „Raske ja sügava puudega lastele (0-17) tugiisiku-, lapsehoiu- ja transporditeenuse arendamine ja pakkumine kohalikus omavalitsuses“**
 - Projekti kestus: jaanuar 2021 – detsember 2022
 - Projekti maksumus: 449 264,00 eurot (max)
 - Teenuseid rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist, TAT „Puudega laste tugiteenuste arendamine ja pakkumine ning töö- ja pereelu ühildamise soodustamine“ alusel. Leping sõlmitud Saaremaa Vallavalitsuse ja Sotsiaalkindlustusameti vahel.
- **„Inimesekeskne hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimismudel“**
 - Eesmärk: inimesekeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimismudeli rakendamine. Projektis osalevad partneritena Saaremaa Vallavalitsus, Muhu Vallavalitsus, Ruhnu Vallavalitsus, Kuressaare Haigla SA, Kuressaare Pearinglikeskus OÜ, Perearst Anu Krischka, Perearst Sille Väli OÜ, Permer OÜ, Salme Pearinglikeskus OÜ, Osühing Muhu Pearinglikeskus vahel.
 - Projekti kestus: september 2020 – detsember 2021

- Projekti maksumus: 425 348,64 eurot, sh toetus 59 996,64 eurot.
- **Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine Saaremaa vallas III**
 - Projekti tulemusel tagatakse puuetega inimesele paremad elamis-, õppimis- ja töötamistingimused. Paranevad kohanduse saajate iseseisva toimetuleku võimalused. Projekti raames toetatakse kahte liiki tegevusi: liikuvusega seotud toimingute (st uuest sisse ja välja liikumine) ning hügieenitoimingute (pesemis- ja tualetitoimingud) parandamist.
 - Projekti kestus: september 2019 – detsember 2021
 - Projekti maksumus: 63 503 eurot, sh toetus 53 977,55 eurot.

IV Ettevõtluskeskkond ja majandus

Olulisemad tegevused 2020. aastal

- COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks korraldati Saaremaa ettevõtetele riigieelarvelise tegevustoetuse (kogusummas 280 000 eurot) eraldamine ning taotlusvoorude tulemusel sai toetust 90 ettevõtet.
- Algatati Saare maakonna energiamajanduse ja kliima arengustrateegia koostamine.
- Sõlmiti ühiste kavatsuste protokoll Elering AS-iga eesmärgiga kinnitada koostööd energiataristu arendamisel ja infovahetuse korraldamisel.
- MTÜ Visit Saaremaa tegevuse ümberkorraldamisel moodustati Saaremaa Vallavalitsuse struktuuris senise mittetulundusühingu tegevust jätkav turismi- ja turundusteenistus ning MTÜ Visit Saaremaa osas algatati likvideerimine.
- Saaremaa valiti rahvusvahelist säästvat turismi arendava organisatsiooni *Green Destinations* poolt maailma TOP 100 nimekirja.
- Algatati Saare maakonna turismi arengustrateegia koostamine.
- Viidi läbi turunduskampaaniad COVID-19 levikust tingitud mainekahju leevendamiseks.
- Jätkati saaremaiste toodete ja teenuste märgise „Saaremaa ehtne toode“ tuntuse suurendamise ja koostöövõrgustiku laiendamise toetamist ning koostöös MTÜ-ga Saare Koostöökogu viidi läbi jõuluturupäevad.
- Toetati ettevõtlust ja turismi elavdavaid suurüritusi.
- Arendati avalikus kasutuses olevat turismitaristut.
- Esindati Saaremaa valla huve Kuressaare ja Tallinna vahelise lennuliini kvaliteedi tõstmiseks ning alustati koostööd liini uue vedaja NyxAir OÜ-ga.
- Kuressaare–Stockholm lennuliini avamine lükati COVID-19 tõttu edasi.
- Mõntu-Ventspils (Saaremaa-Kurzeme) laevaliini käivitamise eeltööna koostati Läti suunal turundusstrateegia (teostajaks Turundusproff OÜ) ning liinile operaatori leidmiseks korraldati rahvusvaheline hange (hange luhtus).
- Jätkati tudengistipendiumi maksmist koostöös SA Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond ja Incap Electronics Estonia OÜ-ga.
- Jätkati meretoorme väärindamisega seotud arendustegevuse toetamist.
- Toetati SA Saare Arenduskeskus tegevust, sh PATEE (piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks) programmi elluviimist.
- Propageeriti programmi „Ettevõtlik kool“ tegevusi.
- Saaremaa Vallavalitsuse, Saaremaa Ettevõtjate Liidu, SA Saaremaa Arenduskeskus ja MTÜ Saare Koostöökogu koostöös viidi läbi Saare maakonna ettevõtjate tunnustamine 12 kategoorias.
- Jätkati Saaremaa valla ettevõtete külastamist ning osaleti koostöökohtumistel ettevõtjate arendussoovide arutamiseks.
- Jätkati mobiilsetele töötajatele ette nähtud üürielamu projekti tegevustega.

- Toetati MTÜ Kuressaare Edukontor tegevust ja liituti ühisprojektiga „Saarte kaugtöövõrgustik“.
- Tehti koostööd MTÜ-ga Cleantech ForEst ning viidi läbi roheliste äriideede mõttetalgud „Cleanhakk“.
- Kohtuti regulaarselt ja tehti koostööd Saaremaa Ettevõtjate Liidu, SA-ga Saare Arenduskeskus, TalTech Eesti Mereakadeemia Meremajanduse keskuse ning MTÜ-ga Saarte Koostöökogu.

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Tulumaksulaekumine Saaremaa vallale (eurodes) (Allikas: Rahandusministeerium, aastane ja igakuine ülevaade)	24,2 mln	26,6 mln	Suureneb 25%
Maakonna keskmise brutokuupalga suhe Eesti keskmisesse brutokuupalka (Allikas: Statistikaamet, aasta keskmine brutokuupalk täistööajaga töötaja kohta)	75% (987 eurot ja 1310 eurot)	77% (1082 eurot ja 1407 eurot) (2019)	Vähemalt 95%
Mediaanväljamakse (eurodes) (Allikas: Maksu- ja Tolliamet, maakonna näitaja II kvartali kohta)	958	1024 (2019)	Vähemalt 1500
SKP ühe elaniku kohta (eurodes) (Allikas: Statistikaamet, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	12 415 (2017)	14 096 (2019)	Vähemalt 15 000
Ettevõtete lisandväärtus (eurodes) (Allikas: Statistikaamet, maakonna näitaja, 20 ja enama töötajaga ettevõtted)	97,4 mln (2017)	104,86 mln (2018)	Suureneb 10%
Töövõljalikus hõivatatu kohta lisandväärtuse alusel (Allikas: Statistikaamet, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	22 700 (2017)	23 000 (2018)	Vähemalt 30 000

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Registreerunud äriühingute tulu (netokäive eurodes) (Allikas: SAK, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	629 mln (2017)	691 mln (2018)	Suureneb 25%
Ettevõtluses hõivatute arv (Allikas: SAK, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	8512 (2017)	9493 (01.01.2019)	Hoida taset
Kinnisvaratehingute arv (Allikas: Statistikaamet, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	1707 (2016)	2618	Suureneb 25%
Kinnisvaratehingute rahaline maht (eurodes) (Allikas: Statistikaamet, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	40,49 mln (2016)	85,21 mln	Suureneb 25%
TTÜ Meremajanduskeskuse lõpetanute osakaal, kes asub tööle/töötab Saaremaa ettevõtetes (Allikas: TTÜ Meremajanduskeskus, valla kohta)	60% (2018. a lõpetanutest)	Uuringu läbiviimine on edasi lükatud	75%
Teadus- ja arendusasutuste filiaalide arv (Allikas: TTÜ Meremajanduskeskus, valla kohta)	1	2	3
Rahvusvaheliste õppekavade arv (Allikas: TTÜ Meremajanduskeskus)	0	0	1
Ettevõtete ekspordikäive (eurodes) (Allikas: SAK, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	196 mln (2017)	205,5 (2019)	Suureneb vähemalt 30%
Eksportivate ettevõtete arv (Allikas: SAK, maakonna näitaja, 1 kord aastas)	323 (2017)	252 (2018)	Hoida taset
Lairiba internetiühendustega	89%	90%	95%

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
leibkondade osakaal kõigist leibkondadest (Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta)			
Liini Kuressaare–Tallinn–Kuressaare lendude arv nädalas (Allikas: vallavalitsus)	12	12	Vähemalt samal tasemel
Reisijate arv Kuressaare–Tallinn–Kuressaare lennuliinil (Allikas: vallavalitsus, 31.12 seisuga)	18 101	15 490	Suureneb 200%
Regulaarsete rahvusvaheliste lennuühenduste arv (Allikas: vallavalitsus)	0	0	1
Regulaarsete rahvusvaheliste laevaühenduste arv (Allikas: vallavalitsus)	0	0	1
Kruisilaevade külastuste arv Saaremaa sadamas aastas (Allikas: Tallinna Sadam, 1 kord aastas)	9	1	20
Reisijate arv kruisilaevadel (Allikas: Tallinna Sadam, 1 kord aastas)	2920	1000	Suureneb 25%
Reisijate arv Kuivastu–Virtsu–Kuivastu parvlaevaliinil (Allikas: Maanteeamet, seisuga 31.12)	1,7 mln	1,41 mln	Suureneb 25%
Väljumiste / edasi-tagasi reise arv päevas Triigi–Sõru parvlaevaliinil suveperioodil (Allikas: vallavalitsus)	4	4	6

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Väljumiste / edasi-tagasi reise arv päevas Triigi-Sõru parvlaevaliini talveperioodil (Allikas: vallavalitsus)	4 päeval 2 korda päevas 3 päeval 1 kord päevas	4 päeval 2 korda päevas 3 päeval 1 kord päevas	Iga päev vähemalt 2 korda
Turismist saadav tulu ühe elaniku kohta (Allikas: vallavalitsus)	Metoodika töötatakse välja ja algtase määratakse 2019	Metoodika väljatöötamine on edasi lükatud	Seatakse 2019
Majutatute arv aastas (Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta)	159 279	122 535	Suureneb vähemalt 20%
Välisturistidest-majutatud teatud sihtriikide lõikes (Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	Soome: 18 921 Venemaa: 3570 Läti: 12 632 Leedu: 5199	Soome: 5488 Venemaa: 925 Läti: 7434 Leedu: 6056	Kasv 5% aastas kõigi turismilähtekohtade osas
Hooajavälise perioodi (jaanuar-mai ja september-detsember) ööbimiste osakaal kõigist ööbimistest (%) (Allikas: MTÜ Visit Saaremaa/ Turismi ja turundusteenistus, maakonna kohta)	50%	43%	Kasv 5% aastas
Koht siseturismis sihtkohana (majutatud inimesed) (Allikas: MTÜ Visit Saaremaa/ Turismi ja turundusteenistus, maakonna kohta)	5. sihtkoht (eespool Harju, Pärnu, Tartu, Ida-Virumaa)	5. sihtkoht (eespool Harju, Ida-Virumaa, Pärnu, Tartu)	1. koht
Piirkonnamärgise "Saaremaa ehtne toode" kandjad (Allikas: SKK, 1 kord aastas)	103	125	Suureneb 10%

Kavandatavad tegevused 2021. aastal

- Saaremaa valla ettevõtluskeskkonna ja innovatsiooni arengukava 2020–2030 ülevaatamine ja ajakohastamine.
- Saare maakonna energiamajanduse ja kliima arengustrateegia valmimine.
- Saare maakonna turismi arengustrateegia koostamine.
- Saaremaa ettevõtluskeskkonna arendamiseks partnerite regulaarsete koostöökohtumiste ellukutsumine.
- Ettevõtjatele infopäevade ja (veebi)ümarlaudade korraldamine ja läbiviimine.
- Rahvusvaheliste transpordivõimaluste kaardistamine ning vallavalitsuse, ettevõtjate ja kolmanda sektori koostöös võimaluste leidmine rahvusvaheliste regulaarsete liinide käivitamiseks.
- Ettevõtjate tunnustamise jätkamine koostöös Saaremaa Ettevõtjate Liidu, SA Saaremaa Arenduskeskus, MTÜ Saarte Koostöökogu, Muhu Vallavalitsuse ja Ruhnu Vallavalitsusega.
- TalTech Eesti Mereakadeemia Meremajanduse keskuse ja Saaremaa valla vahelise koostöö jätkamine, sh meretoorme väärindamise õppemooduli avamine ja meretoorme väärindamise õppe- ja teaduslabori väljaarendamine.
- Ettevõtlusstipendiumitele Saaremaa valla poolse toetuse tagamine.
- Kaugtöö tegemise võimaluste soodustamine.
- Kiire interneti võrgu rajamise soodustamine ja koostöö partneritega.
- Mobiilsetele töötajatele üürielamu ehitamine.
- PATEE programmi rakendamise jätkamine.
- Delegatsioonide vastuvõtmisel ja visiitide korraldamisel ettevõtjate kaasamine.
- Ettevõtluse ja turismi seisukohast oluliste suurürituste toetamise jätkamine.
- Kuressaare turuala elavdamiseks piloottegevute kokkuleppimine ja nendega alustamine.
- Saaremaa UNESCO “Inimene ja biosfäär” võrgustikku kuulumise alase teadlikkuse tõstmine ning selle sidumine Kuressaare turuhoone projektiga.
- Saaremaa kui rohelise sihtkoha (*Green Destination*) arendamine ja turundamine.
- Märglise “Siin on turvaline” propageerimine ja arendamine Saare maakonnas.
- Saaremaiste toodete ja teenuste märglise „Saaremaa ehtne toode“ tuntuse suurendamise jätkuv toetamine.
- Viikingiaasta 2021 projekti eestvedamine ja turundustegevuste elluviimine.
- Veebilehe www.visistsaaremaa.ee arendustegevused ja võõrkeelsete sisulehtede parendamine.
- Puhkaeestis.ee/visitestonia.com andmehaldus ja kohalike ettevõtjate koolitamine.
- Saare maakonna kui atraktiivse reisisihi tutvustamine sihtturgude reisikorraldajatele ja pressile.
- Sihtkohtade arenduse koostööprojektide elluviimine koostöös Hiiumaa, Muhumaa ja Ruhnuga 2021–2023.
- Saaremaa tervikturundustegevuste elluviimine – valla turismi- ja turundusteenistuse, SA Saare Arenduskeskus, MTÜ Saarte Koostöökogu ja teiste partnerite koostöös.

V Taristu ja keskkond**Olulisemad tegevused 2020. aastal****Taristu**

- Koostati/kinnitati Saaremaa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020-2031.

- Rakendati tööle uus ühistranspordi vedaja maakonnaliinidel.
- Viidi lõpuni valla omandis olnud veemajandusliku vara üleandmine vee-ettevõttele.
- Viidi lõpuni valla ÜVK opereerimise täielik üleandmine vee-ettevõttele (Leisi ja Laimjala).
- Kihelkonna kooli katlamajas asendati kivisöekatlad pelletikatlaga ning diiselkütteil reservkatlaga.
- Valjala ja Tornimäe koolide-lasteaedade kütteks olnud põlevkiviõli katlamajad asendati maasoojuspumpade paigaldamisega.
- Kuressaares asendati 1050 m ja Salmel 840 m betoonkanalites torustikke eelisoleeritud soojustorustikuga.
- Ehitati lemmikloomade varjupaik Kuressaarde.
- Lõpetati Kuressaare Tuulte Roosi Lasteaia rekonstrueerimine ja Kuressaare Vanalinna Kooli rekonstrueerimise projekteerimistööd, jätkati Kuressaare Hariduse tn 13 koolihoone rekonstrueerimise projekteerimistöödega.
- Teostati Sandla ja Kuressaare, Voolu tn 7 sotsiaalmajade rekonstrueerimine.
- Korraldati Mustjala päevakeskus-pansionaadi arhitektuurikonkurss ja alustati hoone projekteerimistöödega.
- Alustati Sõrve sääre tehnohoone projekteerimis- ja ehitustöödega.
- Korraldati Kuressaares Tolli tn 9 hoone juurdeehituse arhitektuurikonkurss ja alustati juurdeehituse projekteerimistöödega.
- Lõpetati Valjala, Mustjala, Iide, Leisi ja Pärsama tänavavalgustussüsteemide rekonstrueerimine.
- Alustati Riigigümnaasiumi piirkonnas Rohu ja Väljaku tänavate projekteerimis- ja ehitustöödega.
- Alustati Kuressaares Aia tänava rekonstrueerimise projekteerimis- ja ehitustöödega.
- Avalikustati Saaremaa valla uue üldplaneeringu eskiis ja toimusid selle avalikud arutelud.

Keskkond

- Käivitati kogu valda hõlmav korraldatud jäätmevedu.
- Alustati Saaremaa valla jäätmekava koostamisega.
- Korraldati ohtlike jäätmete, eterniidi ja haljastusjäätmete elanikelt tasuta vastuvõtu kampaniaid.
- Viidi ellu Saaremaa kudejõgede tervendamise projekt.
- Koostati Tori jõe puhastamise projekt.
- Toodi koju kõige keskkonnasõbralikuma kohaliku omavalitsuse auhind.

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Mustkatte alla viidud kruusateede kogupikkus (Allikas: vallavalitsus, 31.12 seisuga)	338 km	467 km	ca 800 km
Valla kasutuses olevate karjäärde arv	2	2	3

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: vallavalitsus)			
Probleemsete reoveepuhastite ja veehaarete arv (Allikas: vallavalitsus)	2	2	0
Amortiseerunud ÜVK-taristu kasutamine eksploatatsioonis (% põhivarast, mis on amortiseerunud üle mõistliku kasutusea piiri) (Allikas: vallavalitsus)	8%	5%	0%
Lahkvoolse sadeveesüsteemiga kaetus Kuressaares (% territooriumist) (Allikas: vallavalitsus)	60%	65%	80%
Kuressaare kaugküttetorustike soojakadu (% meetri kohta aastas) (Allikas: vallavalitsus)	15% (12000 MWh)	14,8% katlamajadest väljastatavast soojusenergiast (10 019 MWh aastas), 0,281 MWh/m aastas	10% (8000 MWh)
Orissaare kaugküttetorustike soojakadu (% meetri kohta aastas) (Allikas: vallavalitsus)	22% (800 MWh)	18,7% katlamajast väljastatavast soojusenergiast (496 MWh aastas), 0,186 MWh/m aastas	14% (500 MWh)
Taastuenergia osakaal kogu energiabilansist (Allikas: vallavalitsus)	Baastase fikseeritakse 2019. A	Tarbitavast elektrist: 67% Toodetud soojusest: 99% Transpordis: 0%	50%, sh transpordis vähemalt 20%
Kaasajastatud, uuel tehnoloogial (LED, päikesepaneelid jms) tänavavalgustuse taristu osakaal (Allikas: vallavalitsus)	65% (LED-ide osakaal kogu valgustite arvust)	71% (LED-valgustite osakaal AS Kuressaare Soojus andmetel). Päikesepaneelide kohta infot ei ole	90%
Renoveeritud väikesadamate arv	Renoveerimisel: 3	3	7

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: vallavalitsus)	Kavandamisel: 4		
Renoveeritud või rajatud kohalike (küla)sadamate ja laurite arv (Allikas: vallavalitsus)	37 sadamat 12 laurit	3 sadamat	38 sadamat 12 laurit
Nõuetekohase slipi ning esmase pääste- ja reostustõrjearustusega sadamate osakaal kõigist sadamatest (Allikas: vallavalitsus)	15%	25%	50%
Väljumiste arv päevas Kuressaarest Tallinnasse ja teistesse linnadesse (Allikas: tpilet.ee)	Igapäevaselt: 11 Tööpäeviti: 13 Mõnel päeval nädalas: 18	Igapäevaselt: 7 Tööpäeviti: 8 Mõnel päeval nädalas: 14 (seoses viiruse levikuga ei olnud 2020. a kõik perioodid nii hästi kaetud)	20
Reisijate arv (sisenejad) maakonnaliinidel (Allikas: vallavalitsus)	544 189 (2018)	468 043 (langus seoses viiruse levikuga ja reisijate mitteloendamisega teatud perioodidel)	713 000
Reiside arv Roomassaare–Abruka liinil (Allikas: vallavalitsus)	330	678	Hoida taset
Reiside arv Papissaare–Vilsandi liinil (Allikas: vallavalitsus)	360	591	Hoida taset
Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud elanikkonna osakaal (Allikas: valla jäätmevaldajate register)	55%	94%	98%
Valla territooriumil asuvate jäätmejaamade arv (Allikas: vallavalitsus)	2	2	4

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Biojätmete kompostimisväljakute arv (Allikas: vallavalitsus)	0	0	1
Haljastusjätmete kompostimisväljakute arv (Allikas: vallavalitsus)	0	0	1
Olmejätmete ringlussevõtu määr (Allikas: vallavalitsus)	30% (2016)	50% korraldatud jäätmeveo jätmetest	65%
Vallaelanike keskkonnateadlikkus (Allikas: valdkondlik hinnang, KKI andmed, rahvaküsitlus)	Rahuldav	Rahuldav	Hea
Pärandmaastike traditsiooniline kasutamine (Allikas: KeA andmebaasid; rahvaküsitlus)	Hea	Hea	Hea
Kasutatavate purgimiskohtade arv (Allikas: puhastihaldajate tagasiside)	2	4	4-5
Nõuetekohane reoveekäitlus (Allikas: valdkondlik hinnang, KKI ja KeA tagasiside)	Kesine	ÜVK-võrkudes nõuetekohane, väljaspool kesine	Hea
Kvaliteetse joogivee kättesaadavus (Allikas: KeA Lääne-Eesti veemajanduskava)	Hea	Kohati halb (Laimjala, Mändjala)	Hea
Pinnaveekogude üldine seisund (Allikas: KeA Lääne-Eesti veemajanduskava)	Hea	Hea	Hea

Kavandatavad tegevused 2021. aastal

Taristu

- Uue ühistranspordi vedaja töölerakendamine linnaliinidel.
- Sotsiaaltranspordi pilootprojekti arendamine ja nõudetranspordi pilootprojekti elluviimine.

- Saaremaa valla transpordi arengukava 2020–2030 ja Saaremaa valla sadamate arengukava 2020–2030 koostamine/kinnitamine.
- Vallateede korduspindamise, mustkatete ehitamise ja kruusateede remontimise jätkamine.
- Torustike rekonstrueerimine Kuressaare piirkonnas (5 km ulatuses).
- ÜVK-de rekonstrueerimine (Leisi, Laimjala, Mändjala).
- Avalikuks kasutuseks vajalike teede hindamine ja nende avalikku kasutusse võtmine.
- Betoonkanalites torustike asendamine eelisooleeritud soojustorustikega Kuressaares (945 m ulatuses) ja Kärlal (739 m ulatuses).
- Tornimäe Rahvamaja üleminek õliküttelt pelletiküttele.
- Väikesaartega ühenduse parandamiseks Hõljuki kasutuselevõtmine.
- Koostöös Transpordiametiga Kaali-Kõljala kergliiklustee ehitamine.
- Saaremaa Haldusele võsa puhastamiseks vajaliku tehnika soetamine.
- Hariduse tn 13 koolihoone rekonstrueerimistöödega alustamine.
- Mustjala päevakeskus-pansionaadi ehitamine.
- Sõrve sääre tehnohoone ehitamine.
- Kuressaares Tolli tn 9 hoone juurdeehituse ehitamine.
- Kuressaare Gümnaasiumi saaliosa ja ujula olmeruumide rekonstrueerimine.
- Kuressaare Muusikakooli proovisaali ehitamine.
- Valjala Põhikooli rekonstrueerimine.
- Riigigümnaasiumi piirkonnas Rohu ja Väljaku tänavate rekonstrueerimine.
- Kuressaare Aia tänava rekonstrueerimine ja läbimurde ehitamine Lootsi tänavale.
- Korrigeeritud valla üldplaneeringu eskiisi avalikustamine ja avalike arutelude korraldamine.

Keskkond

- Hajaasustuse programmi ja valla maapiirkondade perede elutingimuste parandamise programmi koordineerimine.
- Suur-, ohtlike- ja haljastusjäätmete elanikelt tasuta kogumise kampaaniate korraldamine.
- Saaremaa valla jäätmekava kinnitamine.
- Tori jõe puhastamise projekti elluviimine.
- Reovee kohtkäitluseeskirja muutmise korraldamine.
- Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirja koostamise korraldamine.

VI Juhtimine ja koostöö

Olulisemad tegevused 2020. aastal

Vallavolikogu ja piirkondlikud esinduskogud

- Toimus 11 vallavolikogu istungit, neist 1 erakorraline (sh märtsikuu korraline istung lükati riikliku eriolukorra tõttu kuu võrra edasi, ja 3 istungit toimusid elektrooniliselt).
- Volikogu andis välja 46 määrust ja võttis vastu 86 otsust, sh valla 2020. a eelarve ja 3 lisaelarvet.
- Muudeti vallavolikogu töökorda, andes volikogu komisjonide liikmetele võimaluse võtta komisjonide tööst osa ka kirjalikult või virtuaalselt.
- Toimus 82 osavallakogu ja kogukonnakogude koosolekut. Peamised teemad, mida arutati ning eelnõud, mille osas seisukohad võeti:

- Saaremaa valla mittetulundustegevuse ja külaelu arengukava koostamise algatamine;
- Saaremaa valla arengukava 2019-2030;
- Saaremaa valla üldplaneeringu koostamine;
- Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2020-2031;
- teede 2019. a investeeringute ülevaade ja piirkondade teehoiukavad 2020;
- Saaremaa valla 2020. a eelarve;
- valla veeteenuste hinna ühtlustamine maapiirkondades;
- toetuse andmise kord maapiirkondades elavate perede elutingimuste parandamiseks;
- raieloa andmise korra muutmine;
- Saaremaa kalmistute kasutamise eeskiri;
- koerte ja kasside pidamise eeskiri;
- jäätmete kogumispunktide asukohad.

Vallavalitsus ja hallatavad asutused

- 28. mail 2020. a valiti Saaremaa valla uueks vallavanemaks Mikk Tuisk senise vallavanema Madis Kallase asemel, kes esitas tagasiastumisavalduse.
- Korrigeeriti vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu, sh loodi turismi- ja turundusteenistus.
- Moodustati Saaremaa Vallavalitsuse hallatav asutus Orissaare Spordihoone, kehtestati asutuse põhimäärus ja lõpetati SA Orissaare Spordihoone tegevus.
- Võeti vastu otsus Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava asutuse Kallemäe Kooli pidamise ülevõtmiseks ning kehtestati kooli põhimäärus. Kallemäe Kooli nimi muudeti Saaremaa Toetava Hariduse Keskuseks.

Infotehnoloogia ja kommunikatsioon

- Teenistujatele tagati võimalused kaugtöö tegemiseks ning osalemine arendus- ja koolitustegevustel elektrooniliste kanalite kaudu. Vallavalitsuses võeti kasutusele MS Teamsi grupitöö lahendus.
- Koostöös Riigi Infosüsteemi Ametiga ja Eesti Lairiba SA-ga rajati riigivõrgu ühendused ja kiire interneti võrk valla teenuskeskustes ning maapiirkonnas asuvates hallatavates asutustes (koolides ja raamatukogudes) – kokku sai kiire optikahenduse ca 15 valla teenuskeskust ja hallatavat asutust.
- IT-teenistuse poolt osutati koolidele distantsõppe ajal igakülgset abi esitlusseadmete, õpetajatele dokumendikaamerate jms soetamisel. Samuti võttis vallavalitsuse IT enda peale ülesande annetajate poolt kodudesse jagatud arvutite töökorda seadmiseks ja turvalisuse häälestamiseks – kokku jagati peredele ca 130 arvutit.
- WiFi4EU projekti raames paigaldati Kuressaare kesklinna ja Kuressaare spordikeskusesse WiFi saatjad, mis pakuvad kiiret tasuta internetilevi kasutusvõimalust kogu kesklinna ulatuses.
- Astuti ühisprojekti koos MTÜ-ga Kuressaare Edukontor, mille tulemusena luuakse saarte kaugtöövõrgustik, mis pakub piirkondlikke võimalusi tööelu korraldamiseks kaugtöötajatele ja asukohasõltumatu töö tegijatele.
- Avaliku teenusena rakendati tööle digitaalne iseteenindusportaal <https://iseteenindus.saaremaavald.ee/>, mis muudab kodanike ja MTÜde suhtluse vallavalitsusega läbipaistvamaks, sh annab võimaluse esitada eeltäidetud vormide kaudu taotlusi ja avaldusi, kiirendab menetlemise protsessi läbi automatiseeritud päringute ja tegvuste, vähendab vigaste andmete esitamist ning hoiab seeläbi kokku ka ametnike tööaega.

- Saaremaa valla kaardirakenduse <https://gis.saaremaavald.ee/portal/apps/sites/#/data> kaudu tehti avalikkusele kättesaadavaks ca 20 erinevat unikaalset andmekaarti.
- Kinnitati vallavalitsuse andmekaitsetingimused.
- Kinnitati Saaremaa Vallavalitsuse kommunikatsioonipõhimõtted.
- Jätkati koostöölepingut OÜ-ga Raadio Kadi raadiosaate „Saaremaa tund“ eetrisse andmiseks.
- Jätkati piirkondlike infolehtede väljaandmist ning sõlmiti leping Ajakirjastus OÜ-ga vallalehe Saaremaa Teataja väljaandmiseks kuni aastani 2022.

Kogukondlik tegevus ja kaasamine

- Algati Saaremaa valla mittetulundustegevuse ja külaelu arengukava koostamine.
- Toetati mittetulundusühinguid tegevuste elluviimisel projektide omaosaluste katmisega, rakendati kohaliku omaalgatuse programmi ja koostöös MTÜga Saare Kodukant viidi läbi Saare maakonna konkurs „Kaunis kodu“.
- Likvideeriti Lääne-Saare kogukonnakogu ja moodustati Kaarma, Kärla ning Lümända kogukonnakogud ning võeti vastu nimetatud kogude põhimäärused.
- Korraldati elanikulähedaste teenuste osutamist (nt aleviku- ja külaraha taotluste esitamine ja lepingute sõlmimine) teenuskeskustes; tagati rahvastikutoimingute läbiviimine Orissaare ja Leisi teenuskeskuste poolt.
- Magistritöö raames viidi läbi Saaremaa valla teenuskeskuste töökorralduse, juhtimismudeli ja tegevuse rahulolu analüüs, eesmärgiga esitada ettepanekud valla ja teenuskeskuste juhtimiskorralduse parendamiseks.
- Kaasati avalikkust erinevate eelnõude väljatöötamisse:
 - viidi läbi ideekorje „Hoiame elu Saaremaal!“ kodanike ning sidus- ja koostöörühmade sisendi saamiseks Saaremaa valla arengukava ülevaatamisel, sh küsitleti Coop Saaremaa 19 kaupluse juures üle valla kokku ca 600 saarlast, suvesaarlast ja Saaremaa külalist;
 - toimusid valla üldplaneeringu avalikud arutelud;
 - osaleti kohtumistel noortevolikoguga ning noorte osaluskohtumistes;
 - arutati piiranguid alkohoolse joogi jaemüügil kohapeal tarbimiseks ning Kuressaare kesklinna mootorsõidukitele sulgemise teemal.
- Toimusid valla ja koguduste esindajate regulaarsed kohtumised ning Saare praostkonna, Kuressaare koguduste ja valla esindajate ühine lõunasöök ja palvushommikusöök.

Turvalisus

- Moodustati komisjon Saaremaa valla territooriumil COVID-19 leviku tõkestamiseks ja sellega seonduvate sündmuste lahendamiseks.
- Täideti maakondliku arendusorganisatsiooni ülesandeid arenduse, siseturvalisuse, rahvatervise ja ühistranspordi valdkonnas.
- Pikendati koostöölepingut Siseministeriumiga maakonna turvalisuse nõukogu tegevuste toetamiseks. Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu kaudu toimus koostöö erinevate sihtrühmadega siseturvalisuse ja vastava teadlikkuse tõstmise osas, sh regulaarsed kohtumised turvalisusvaldkonna koostööpartneritega, korraldati erinevaid üritusi (nt maakonna vabatahtlike merepäästjate seminar/koolitus Vilsandil; siseturvalisuse vabatahtlike tunnustusüritus jmt).
- Sõlmiti sihtfinantseerimisleping MTÜ-ga Saaremaa Vabatahtlik Merepääste Selts mereohutuse alase ennetustöö korraldamiseks Saaremaa vallas.

- Rakendati kogukondliku turvalisuse tagamise toetusmeedet ning koostöös Päästeametiga projekti „Kodud tuleohutuks“, mille raames muudeti tuleohutuks 4 kodu.
- Sõlmiti koostööleping Politsei- ja Piirivalveametiga ning MTÜ-ga Eesti Naabrivalve Tagaranna naabrivalve sektori loomiseks.
- Viidi ellu Tervise Arengu Instituudi rahastatava tegevuskava tegevusi, sh tervist ja heaolu toetavate tegevuste taotlusvoor ning korraldati lähisuhtevägivalla-teemaline konverents.
- Koostöös MTÜ-ga Saaremaa Spordiliit ja Saaremaa Spordikooliga toimusid maakonna elanikele projekti „Liikudes tervemaks“ tegevused ning terviseradade projekt, võimaldamaks külastada maakonna 9 terviserada. Maakonna kehalise kasvatuses õpetajatele ja treeneritele korraldati koolitus, kus laste liikumise propageerimist õpetasid Transpordiamet, Liikumislabor ning kehalise kasvatuses õpetajad üle Eesti.

Koostöövõrgustikud ja -suhted

- Osaleti liikmena Eesti Tervislike Omavalitsuste Võrgustiku ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) tegevustes. ELVL-i IT-töögrupis oli võimalik kaasa rääkida KOV-ide infotehnoloogiat puudutavates ülevabariigilistes protsessides ja sotsiaalregistri STAR arenduste plaanimisel. Lõppes ka ELVL-i poolt koordineeritud IKT-taristu pilootprojekt, mille kaudu sai Saaremaa Vallavalitsus toetust avaliku internetiteenuse pakkumiseks valla teenuskeskustes. Hoogustus vallavalitsuste vaheline IKT-alane suhtlus ja koostöö, mille eesmärgiks oli kokku leppida KOV-ides kasutusel olevate rakenduste ühistes arendustes ressursside kokkuhoiduks.
- Võeti vastu otsus astuda MTÜ Lääne-Eesti Turism liikmeks ja osaleda organisatsiooni tegevustes.
- Panustati (välis)koostöösuhete loomisse ja hoidmisse:
 - kohtuti Bornholmi regionaalse omavalistuse esindajatega, arutamaks koostöövõimalusi Saaremaa ja Bornholmi vahel;
 - kohtuti Liepaja sadama esindajatega seoses laevavahenduse loomisega Saaremaa ja Läti Vabariigi vahel;
 - osaleti koostöökohtumisel Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi presidentidega Saaremaal;
 - võõrustati Ungari parlamendi esimeest;
 - toimus koostöö välisriikide Eesti saatkondadega (sh kohtumine Jaapani ja Prantsusmaa suursaadikutega);
 - osaleti rahvusvahelistes koostööprojektides.

Mõõdikud

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Vallavalitsuse teenistujate rahulolu tööandjaga (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	4,07 (2019)	2020. a andmed puuduvad	Rahulolu tööandjaga vähemalt 5 (6-pallisel skaalal)
Elanike rahulolu nende piirkonna teenuskeskuste teenustega	Esimene uuring 2019, siis	Soovitusindeksi meetodil 6,4	Soovitusindeksi meetodil 9 (10-pallisel skaalal)

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	fikseeritakse baastase		
Asutuste poolt arengukavades seatud eesmärkide saavutamise määr (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	Esimene uuring 2019, siis fikseeritakse baastase	Uuringu läbiviimine on edasi lükatud	80% seatud eesmärkidest on täidetud
Äriühingute tulemuslikkuse näitaja (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	Metoodika töötatakse välja 2019	Metoodika väljatöötamine on edasi lükatud	Sihttase seatakse pärast metoodika väljatöötamist
Külaseltside tegevusse kaasatud külade arv (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	Baastase fikseeritakse 2019	150	Tõsta taset
Külavanemate arv (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	242	201	Suurendada külavanemate arvu, kes on valitud Saaremaa valla ühtse aleviku- ja külavanema statuudi järgi
Külavanemate rahulolu vallavalitsuse avalike teenustega (regulaarne rahulolu-uuring) (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	Esimene uuring 2019, siis fikseeritakse baastase	Uuringu läbiviimine on edasi lükatud	Sihttase seatakse pärast esimese uuringu läbiviimist
Koguduste arv (Allikas: EELK, 1 kord aastas, 01.01. seisuga)	35	37 (31.03.2021) ²	44
Keskmine eluiga (eluaastat) (Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	Meestel: 75 Naistel: 83	Meestel: 74 (2018/2019) Naistel: 82 (2018/2019)	Tõsta taset
Tervena elatud aastad	Meestel: 56 Naistel: 57	Meestel: 57 (2018/2019)	Tõsta taset

² Allikas: Äriregister: EMTAK kood: 94911 alusel

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
(Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)		Naistel: 59 (2018/2019)	
Piisav liikumine (Allikas: Tervise Arengu Instituut, maakonna kohta)	81% (16-74-aastased)	2019. ja 2020. a kohta andmed puuduvad	Hoida taset
Piisav puu- ja köögiviljade söömine (Allikas: Tervise Arengu Instituut, maakonna kohta)	1,4% (15-70-aastased)	2019. ja 2020. a kohta andmed puuduvad	Tõsta taset
Kuritegevus 10 000 elaniku kohta (Allikas: Statistikaamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	94	97	Vähendada taset
Liikluses hukkunuid ja vigastatuid (Allikas: Maanteeamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	52	Hukkunuid: 5 (2020) Vigastatuid: 30 (2020)	Vähendada vähemalt 50%
Tuleõnnetustes hukkunute arv (Allikas: Päästeamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	2	Hukkunuid: 1 (2020)	0
Hoonetulekahjude arv (Allikas: Päästeamet, maakonna kohta, 1 kord aastas)	31 (2017)	13 (2020)	Vähendada vähemalt 50%
Partnerite rahulolu koostööga (regulaarse uuringu põhjal) (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas)	Esimene uuring 2019, siis fikseeritakse baastase	Uuringu läbiviimine on edasi lükatud	Määratakse pärast esimese uuringu läbiviimist
Aasta jooksul valda külasthanud välisdelegatsioonide arv, kes on kohtunud vallavolikogu ja/või -valitsuse esindajatega (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas, seisuga 31.12.)	5	5	Tõsta taset

Mõõdik	Baastase 2018	Täitmine 2020	Sihttase 2030
Vallavalitsuse osalusega väliskoostööprojektide arv (Allikas: vallavalitsus, 1 kord aastas, seisuga 31.12.)	4	2	Tõsta taset

Kavandatud tegevused 2021. aastal

- Saaremaa valla mittetulundustegevuse ja külaelu arengukava, Saare maakonna energiamajanduse ja kliima arengustrateegia ning Saare maakonna turismi arengustrateegia koostamine.
- Saare maakonna arengustrateegia 2019–2030 ja tegevuskava ülevaatamine ja rakendamine.
- Saare maakonnas maakondliku arendusorganisatsiooni ülesannete jätkuv täimine.
- Kaasava eelarve rakendamine.
- Maakondlike ja valla tunnustuste väljaandmine ja tunnustusürituste korraldamine.
- Saaremaa valla aktiivne osalemine Eesti Tervislike Omavalitsuste Võrgustiku, Eesti Saarte Kogu ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu tegevuses; koostöösuhete jätkuv hoidmine seniste sõprusomavalitsustega ja võimalusel uute koostöötegevuste käivitamine; koostöö välisriikide Eesti saatkondadega ning osalemine rahvusvahelistes koostööprojektides.
- Vallavalitsuse sise- ja väliskommunikatsiooni põhimõtete uuendamine ja rakendamine, piirkondlike lehtede trükkimise toetamine, kommunikatsioonikanalite kasutamise seire ning vastavate parenduste sisseviimine.
- IT valdkonnas: haridusasutuste sisevõrkude halduse koordineerimine, sisevõrkude korrastamine hallatavates asutustes; teenuskeskuste ja koolide viimine riigivõrgu ühendusele, eelarve jälgimise infosüsteemi kasutuselevõtmine, regulaarne uute töötajate IT-koolitus ja infoturbealane teavitustöö ning varunduse süsteemne lahendus.

Arendusprojektid 2021

- **Wifi4U**
 - Projekti eesmärk: paigaldada Kuressaare avalikku ruumi 12 seadet, mis pakuvad tasuta internetilevi kasutusvõimalust.
 - Projekti kestus: august 2019 – august 2022
 - Projekti maksumus: 15 000 eur, sh toetus 15 000 eur (Euroopa Sotsiaalfond).
- **Kohaliku omavalitsuse avalike sündmuste infoteenus**
 - Projekti eesmärk: muuta olemasoleva veebirakendus universaalseks kasutajasõbralikuks ürituste ja huvitegevustest teavitamise rakenduseks – tulemuseks terviklik ja mugav IT-lahendus avalikus ruumis toimuvate sündmuste haldamiseks.
 - Projekti kestus: august 2019 – juuni 2021
 - Projekti maksumus: 45 000 eur, sh toetus 38 250 eur (Euroopa Regionaalarengu Fond) ja omafinantseering 6750 eur.

Ülevaade sisekontrolli süsteemist ja tegevusest sisekontrolli korraldamisel

Sisekontrollisüsteem hõlmab kogu konsolideerimisgrupi üksuste struktuuri, juhtkonna suhtumist ja kehtivaid protseduure, mis annavad mõistliku kindlustunde selles osas, et:

- eesmärgid saavutatakse;
- tegevus on seaduspärane;
- varad on kaitstud raiskamiste, ebasihipärase kasutamise, pettuste ja ebakompetentsest juhtimisest jms tingitud kahju eest;
- tegevus on säästlik, tõhus ja mõjus ning on tagatud teenuste kõrge kvaliteet;
- tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne.

2018. aasta jaanuarist on vallavalitsuse struktuuris sisekontrolöri ametikoht, kes kontrollib vallavalitsuse struktuuriüksuste ja nende teenistujate ning vallavalitsuse hallatavate asutuste ja nende juhtide tegevuse seaduslikkust ja otstarbekust. Sisekontrolör on struktuuris vallavanema otsealluvuses ja talle on tagatud tööks vajalikud tingimused, funktsionaalne sõltumatus asutuse ülejäänud tegevustest ja ligipääs tööks vajalikule informatsioonile.

2020. aastal jätkus valla sisekontrolli ühtsete meetmete loomine ja täiustamine. Loodi täiendavaid meetmeid, sealhulgas ühtlustati ja täiendati kehtivaid protseduureegleid, arendati organisatsioonikultuuri ning töötajate professionaalsust, järgiti kohustuste lahusust asutuse funktsioonide täitmisel.

Läbiviidud kontrollimiste ja analüüside tulemustena tegi sisekontrolör ettepanekuid sisekontrollisüsteemide täiendamiseks ja töö paremaks korraldamiseks.

Raamatupidamise vastavust kehtivatele nõuetele jälgitakse vallavalitsuse rahandusteenistuse poolt, toimub finantsala töötajate juhendamine ning teadmiste ja oskuste täiendamine.

2020. aastal kasutati Saaremaa valla raamatupidamise sise-eeskirja, mis kinnitati 30.aprillil 2019. aastal. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus sätestab kohalike omavalitsuste raamatupidamisele ja finantsjuhtimisele kõrgendatud nõudmised, mis on aluseks valla rahandusteenistuse töö sisus ja kvaliteedis.

Saaremaa vallas on eelarve kulude täitmise jälgimiseks määratud kuluhaldurid ja kuludokumentide kinnitamise õigust omavad isikud. Vallavalitsuse korraldusega on määratud kuluhaldurid, kellel on vallavalitsuse nimel õigus kinnitada kuludokumente ja kes vastutavad valdkondade eelarve täitmise eest. Hallatava asutuse kuludokumentide kooskõlastamise õigus on asutusesiseselt asutuse juhi poolt selleks määratud isikul ja kinnitamise õigus on asutuse juhil või teda asendama määratud isikul. Isikud, kellel on õigus kinnitada kuludokumente, vastutavad selle eest, et dokument kajastab majandustehingut õigesti, dokumendil kajastatud tingimused vastavad sõlmitud lepingutele, tehing on seaduspärane, vajalik ja kooskõlas eelarvega. Iga algdokument peab olema kinnitatud kuluhalduri ja rahandusosakonna töötaja poolt. Tööülesannete jaotus on koostatud selliselt, et ühte tegevust ei tee algusest lõpuni üks ja sama inimene ning töötajad oma tööülesannete täitmise käigus paratamatult üksteist kontrollivad.

Vallavolikogu on kehtestatud riigihangete läbiviimise korra ja vallavalitsus vastutavad isikud. Nii kogu konsolideerimisgrupi kui ka vallavalitsuse sisekontrollisüsteemi täiustamise ja ajakohastamisega tegeletakse järjepidevalt.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 01.01.2020- 31.12.2020**Saaremaa valla****Konsolideeritud bilanss**

VARAD		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Käibevara			
Raha	2	15 738,2	8 286,3
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	2 784,9	2 662,6
Nõuded ostjate vastu	4	2 304,1	2 327,4
Muud nõuded ja ettemaksed	5	1 871,4	1 388,9
Varud	7	747,9	636,0
Käibevara kokku		23 446,5	15 301,2
Põhivara			
Osalused		23,6	1,3
Finantsinvesteeringud		2,6	2,6
Nõuded ja ettemaksed	5	1,1	1,1
Kinnisvarainvesteeringud	8	4 940,6	5 087,2
Materiaalne põhivara	9	146 622,7	147 542,9
Immateriaalne põhivara	10	0,0	3,2
Põhivara kokku		151 590,6	152 638,3
VARAD KOKKU		175 037,1	167 939,5
KOHUSTUSED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustused			
Võlad tarnijatele	11	1 663,6	1 749,5
Võlad töövõtjatele	12	2 560,6	2 315,6
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustused	3	1 733,4	1 515,2
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	13	4 353,6	830,7
Laenukohustused	14	4 626,2	4 141,1
Lühiajalised kohustused kokku		14 937,4	10 552,1
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised kohustused tarnijatele	11	58,4	35,1
Laenukohustused	14	26 597,2	28 038,3
Pikaajalised kohustused kokku		26 655,6	28 073,4
Netovara			
Vähemusosalus		431,0	558,4
Reservid		19,8	19,8
Eelmiste aastate akumulieeritud tulem		128 861,6	126 548,1
Aruandeaasta tulem		4 131,7	2 187,7
Netovara kokku		133 444,1	129 314,0
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		175 037,1	167 939,5

Saaremaa valla**Konsolideeritud tulemiaruanne**

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2020	2019
Tegevustulud			
Maksud	3	27 856,2	27 356,5
Riigilõivud		61,6	58,1
Kaupade ja teenuste müük	16	29 387,7	26 252,7
Saadud toetused	15	27 173,1	23 315,6
Muud tulud	17	544,6	445,5
Tegevustulud kokku		85 023,2	77 428,4
Tegevuskulud			
Antud toetused	18	-4 766,7	-5 607,1
Tööjõukulud	19	-43 225,1	-39 474,8
Muud tegevuskulud	20	-20 155,4	-21 004,9
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8, 9, 10	-12 380,4	-8 845,6
Tegevuskulud kokku	21	-80 527,6	-74 932,4
Aruandeperioodi tegevustulem		4 495,6	2 496,0
Finantstulud ja -kulud			
Intressikulu	14	-377,1	-320,0
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt		2,4	0,7
Tulem osaluselt		2,4	0,0
Muu finantstulu		0,0	0,2
Finantstulud ja -kulud kokku		-372,3	-319,1
Vähemusosale kuuluv kasum/kahjum		8,4	10,8
Aruandeperioodi tulem		4 131,7	2 187,7

Saaremaa valla

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2020	2019
Rahavood põhitegevusest			
Aruandeperioodi tegevustulem		4 495,6	2 495,9
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8, 9, 10	12 380,4	8 845,6
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	20	1 268,7	1 987,9
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15	-4 169,9	-5 286,4
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	544,2	513,0
Tulem uue üksuse liitumisest		0,0	2,0
Kasum/kahjum põhivara ja kinnisvara-investeeringute müügist	8,9,17	-241,1	-79,5
Korrigeeritud tegevustulem		14 277,9	8 478,5
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	3, 4, 5, 7	-612,4	-814,9
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	3, 11, 12,13	499,8	944,7
Rahavood põhitegevusest kokku		14 165,3	8 608,3
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara eest	8,9	-10 426,4	-16 887,4
Laekunud põhivara ja kinnisvarainvesteeringute müügist	8,9	347,9	134,6
Tasutud osaluste soetamisel		-20,0	0,0
Laekunud intressid ja muu finantstulu	2	0,6	0,9
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-10 097,9	-16 751,9
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud laenud	14	3 059,8	10 216,0
Tagasi makstud laenud	14	-4 025,1	-3 568,3
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	14	-151,8	-156,5
Laekunud faktooringlepingute alusel			2,3
Tasutud faktooringlepingute alusel			-2,3
Arvelduskrediidi muutus		161,1	0,0
Makstud intressid	14	-380,2	-320,0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15	5 250,7	6 250,0
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	-530,0	-349,1
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		3 384,5	12 072,1
Puhas rahavoog		7 451,9	3 928,5
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	8 286,3	4 357,8
Raha ja selle ekvivalentide muutus		7 451,9	3 928,5
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	15 738,2	8 286,3

Saaremaa valla

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aruandeko- hustuslase omanikele kuuluv netovara, akumulee- ritud ülejääk	Kassa- reserv	omandi- reformi reserv	Vähemus- osalus	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2018	126 477,0	19,5	0,3	638,8	127 135,6
Põhivara ümberhindlus (arvelevõtmine)	0,7				0,7
Liitunud üksuse akumuleeritud tulem	-0,3				-0,3
Liitunud üksuse vähemusosa				1,0	1,0
Vähemusosa muutus üksuste ühinemisel	28,6			-28,6	0,0
Vähemusosa muutus omakapitali suurendamisega	42,0			-42,0	0,0
Vähemusanikele kuuluv aruandeperioodi tulem				-10,8	-10,8
Aruandeperioodi tulem	2 187,7				2 187,7
Saldo seisuga 31.12.2019	128 735,7	19,5	0,3	558,4	129 314,0
Põhivara ümberhindlus (arvelevõtmine)	125,8				125,8
Vähemusosa muutus omakapitali suurendamisega				-119,0	-119,0
Vähemusanikele kuuluv aruandeperioodi tulem				-8,4	-8,4
Aruandeperioodi tulem	4 131,7				4 131,7
Saldo seisuga 31.12.2020	132 993,2	19,5	0,3	431,0	133 444,1

Saaremaa Vallavalitsus**Eelarve täitmise aruanne**

(tuhandetes eurodes)

Kirje nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
Põhitegevuse tulud kokku	48 179,0	50 994,0	53 270,0
30 Maksutulud	27 555,0	24 955,0	27 856,0
32 Tulud kaupade ja teenuste müügist	3 784,0	3 908,0	3 425,0
3500, 352 Saadavad toetused tegevuskuludeks	16 555,0	21 846,0	21 705,0
3825, 388 Muud tegevustulud	285,0	285,0	284,0
Põhitegevuse kulud kokku	-44 641,0	-46 808,0	-43 776,0
4 Antud toetused tegevuskuludeks	-4 809,0	-4 897,0	-4 672,0
50 Personalikulud	-28 020,0	-29 196,0	-28 464,0
55 Majandamiskulud	-11 543,0	-12 567,0	-10 624,0
60 Muud kulud	-269,0	-148,0	-16,0
Põhitegevuse tulem	3 538,0	4 186,0	9 494,0
Investeermistegevus kokku	-6 093,0	-7 702,0	-6 472,0
381 Põhivara müük (+)	300,0	300,0	338,0
15 Põhivara soetus (-)	-6 483,0	-8 078,0	-6 748,0
3502 Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	1 070,0	1 615,0	1 302,0
4502 Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-740,0	-769,0	-610,0
Osaluste soetus (-)	0,0	-530,0	-530,0
65 Finantstkulud (-)	-240,0	-240,0	-224,0
Finantseerimistegevus	1 953,0	1 953,0	-1 223,0
20.5 Kohustuste võtmine (+)	5 500,0	5 500,0	2 000,0
20.6 Kohustuste tasumine (-)	-3 547,0	-3 547,0	-3 223,0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	0,0	0,0	2 886,0
Raha aasta alguses	4 484,0	4 484,0	4 484,0
1001 Likviidsete varade muutus (+suurenemine, -vähenemine)	-602,0	-1 562,0	4 684,0
Raha aasta lõpus	3 882,0	2 922,0	9 168,0

Selgitused eelarve täitmise aruande kohta lisas 26

Lisa 1**Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused**

Saaremaa Vallavalitsuse 2020 aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus.

Kui Raamatupidamise Toimkonna juhendites esitatud arvestuspõhimõtted erinevad avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi arvestuspõhimõtetest, lähtutakse avaliku sektori üksuse majandusaasta aruande koostamisel avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis sätestatud arvestuspõhimõtetest.

Konsolideeriv üksus Saaremaa Vallavalitsus, kellel on valitsev mõju teiste raamatupidamiskohustuslaste üle, on koostanud majandusaasta aruande konsolideerimisgrupi majandusaasta aruandena. Saaremaa Vallavalitsuse konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteemis konsolideeritud saldoandmiku alusel, milles Saaremaa Vallavalitsuse ja tema valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja tütarettevõtete saldoandmike ühesuguste kontokombinatsioonide saldod on liidetud rida – reall meetodil ja nendevahelised kohustused, nõuded, netovara, tulud ja kulud elimineeritud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Alates 2005 muudeti Riigi raamatupidamise üldeeskirja ja Raamatupidamise Toimkonna juhendi nr 11 alusel osaluste kajastamist konsolideerimata aruannetes. Osalusi valitseva või olulise mõju all olevates üksustes kajastatakse alates 2005 tuletatud soetusmaksumus, kui osalused soetati enne 31.12.2003, ning soetusmaksumus, kui osalused soetati peale 31.12.2003.

Vigade korrigeerimine

2019 aastaaruande koostamise ajal oli arvele võtmata Kuressaare Pargi lasteaia uus hoone ja vana hoone välja kandmata. Hoonele anti 2019 aastal kasutusluba, kuid 2020 aasta alguses teostati vaegtöid. Uue hoone soetusmaksumus on 3 572,9 tuhat eurot. Kui 2019 aastal oleks vana hoone bilansist välja kantud ja alustatud uue hoone amortiseerimist, oleks materiaalse põhivara, konsolideeritud tulemi ja netovara summa konsolideeritud aastaaruandes olnud 483,7 tuhande euro võrra väiksem. Antud summa moodustab netovarast 3,7% ja varadest 3,2%. Arvestades seda, et mõju 2019 majandusaasta aruandele on vallavalitsuse hinnangul pigem ebaoluline ja andmeid ei saa muuta RTK nõusolekuta, otsustati Kuressaare Pargi lasteaia vana hoone jääkväärtus summas 399,3 tuhat eurot bilansist välja kanda ning korrigeerida amortisatsiooni 84,4 tuhande euro võrra (amortisatsiooni summa 2019 aastal, kui hoone oleks arvele võetud õigeaegselt) 2020 aastal.

Ümberklassifitseerimine kajastub 2020 aasta tehingute koosseisus lisas 9.

Raha

Bilansis kajastatakse kirjel raha kassas olevat raha ja arvelduskontode jääke. Kasutusel olevat arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil. Põhitegevuse rahavoogude selgitamisel korrigeeritakse tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused.

Finantsvara ja –kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustuseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvara ja –kohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustusega seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdü põhivara üle.

Muud nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ja tehtud ettemakseid kajastatakse bilansis sõltuvalt nende sisust, jaotatuna lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade tõenäolisusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada nende laekumise tõenäosus, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Ettemakse kajastatakse raamatupidamises esmalt vastava ettemaksesumma ülekandmisel. Ettemaksed tulevaste perioodide kulude eest kajastatakse kuluna perioodis, mille eest ettemakse tehti. Arvestuse lihtsustamise eesmärgil on lubatud kanda tulevaste perioodide kulu koheselt kuluks, kui arvel või teatisel kajastatud ettemakse summa on väiksem kui 5000 eurot (ilma käibemaksuta). Avaliku sektori sisese tehingu korral on kajastamise viis eelnevalt omavahel kokku lepitud.

Maksu-, lõivu – ja trahvinõuded

Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga konkreetse ostja laekumata nõudeid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud,

eelnevalt kuludena kajastatud nõuded arvestatakse aruandeperioodil ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõue tunnistatakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varud ja varude soetamiseks tehtud ettemaksed võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevaid muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Varude jäägi hindamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Osalused tütar- ja sidusettevõtetes

Valitseva mõju all olevateks üksusteks (vt lisa 6) on loetletud äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud, milles Saaremaa Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingutes eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui grupi osalus ühingus on üle 50 %. Saaremaa Vallavalitsuse valitseva mõju all olevad sihtasutused on asutanud endised haldusüksused, kelle õigusjärglane Saaremaa Vallavalitsus on. Nende nõukogu liikmed määrab Saaremaa Vallavalitsus.

Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, välja arvatud ühise kontrolli all toimivad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt. Grupisisised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud. Saaremaa Vallavalitsuse konsolideerimata aruandes (vt lisa 25) on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud soetusmaksumuses.

Pikaajalised finantsinvesteeringud

Muud pikaajalised finantsinvesteeringud, v.a. lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid, on bilansis kajastatud õiglase väärtuse meetodil. Juhul, kui puudub informatsioon õiglase väärtuse kohta, kajastatakse neid soetusmaksumuses, korrigeerides seda allahindlusega. Kui soetusmaksumus ei ole teada, kajastatakse neid nullväärtusega. Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtapabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul.

Pikaajalised nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ja tehtud ettemakseid kajastatakse raamatupidamises sõltuvalt nende sisust, jaotatuna lühi- ja pikaajalisteks.

Pikaajalised nõuded kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, kusjuures nominaalmaksumus kajastatakse eraldi lühi- ja pikaajalise osana.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida konsolideerimisgrupp hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, turuväärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil ja mida ei kasuta ükski avaliku sektori üksus oma põhitegevuses.

Hooneid ja ruume, mida kasutatakse konsolideerimisgrupi poolt, kajastatakse materiaalse põhivarana.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Konsolideerimisgrupp kasutab kinnisvarainvesteeringute amortiseerimisel lineaarset meetodit, kasutades materiaalse põhivara gruppidele määratud amortisatsiooninorme.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varade korral alates 1917 eurost ja kuni 30.10.2016 alates 2000 eurot) . Alates 31.10.2016 jõustunud Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatuse kohaselt on materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir 5 000 eurot (ilma käibemaksuta). Seoses sellega kanti 2016 aastal bilansist välja põhivara, mille soetusmaksumus oli väiksem kui 5000 eurot.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid arvele eraldi vara objektidena, määrides eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Põhivara soetusmaksumusena kajastatakse kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja – asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Vara soetusmaksumusse ei kapitaliseerita vara kasutuselevõtmisega seotud koolitus- või lähetuskulu. Vara tellimisega seotud kulu (hankekonkursi korraldamine, tellija järevalve) ei kapitaliseerita, kui seda tehakse oma töötajate poolt. Samuti ei kapitaliseerita varade soetamiseks võetud laenude kulu (sh intressikulu).

Rahavoogude aruande kirjel Põhivara soetus on põhivara soetusmaksumus kajastatud koos käibemaksukuluga.

Erinõudena ei ole konsolideerimisgrupil lubatud kapitaliseerida materiaalse põhivara maksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele mittekuuluvaid makse ja lõive. Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Materiaalse põhivara kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit, lähtudes vara kasulikust elueast. Kuluminorm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Materiaalse põhivara gruppidele on määratud järgmised amortisatsiooninormid:

Põhivara liik	Eeldatav kasulik eluiga aastates	Amortisatsiooninorm %
Hooned	20 – 50	2 - 5
Rajatised	10 – 40	2,5 – 10
Teed	10 – 40	2,5 – 10
Masinad ja seadmed	5 – 10	10 – 20
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutehnika	2 – 3	33 – 50
Inventar	2 – 10	10 – 50

Vara amortiseerimine lõpetatakse, kui vara on täielikult amortiseerunud või vara on lõplikult kasutusest eemaldatud. Ajutiselt kasutusest eemaldatud vara amortiseerimist ei peatata.

Põhivara väärtuse languse korral (osaline või täielik demonteerimine, lammutamine, hävitamine, kahjustumine, kadumine) viiakse läbi allahindlus. Varade allahindlust kajastatakse koos amortisatsiooniga.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis tõstavad vara esialgset väärtust või pikendavad vara järelejäänud kasulikku eluiga rohkem kui ühe aasta, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Kuni 2007 a. parendusega kaasnevad võimalikud demonteerimis- ja lammutustööd kajastati aruandeperioodi kuluna. Alates 2008 a. lubas üldeeskiri lammutustööde maksumuse kapitaliseerida põhivara maksumusse, kui lammutustööd on vältimatud seoses uue objekti ehituse või renoveerimisega.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost) ilma käibemaksuta. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja amortisatsioonimäär on 5-50 % aastas.

Üldjuhul kajastatakse uurimis- ja arenguväljaminekud tekkimise momendil kuluna. Erandiks on arenguväljaminekud, mis on identifitseeritavad ja mis tõenäoliselt osalevad järgmistel perioodidel tehtavates tegevustes.

Immateriaalse põhivara koosseisu kuuluvad muuhulgas arvuti tarkvara, litsentsid, kasutusõigused ja muud sarnased varad.

Põhivara ja kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus

Põhivara ja kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus valdades viidi läbi ühekordselt seisuga 31.12.2005 nende objektide osas, milliste õiglase väärtus erines oluliselt bilansilisest jääkmaksumusest ja millised olid soetatud 1995 aastal või varem.

Munitsipaalomandisse saadud maa arvelevõtmist kajastatakse ümberhindlusena maa maksustamishinnas kontol 290400 – ümberhinnatud põhivara uus soetusmaksumus. Vald saab munitsipaalomandisse antava maa omanikuks peale maaüksuse registreerimist maakatastris. Peale seda tekib vallal õigus maaüksus arvele võtta. Arvelevõtmise aluseks on maa maksustamishind.

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepingud käsitletakse kasutusrendina.

Konsolideerimisgrupp kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule avaliku sektori üksuse bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendimaksud on kajastatud rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Konsolideerimisgrupp kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks.

Finantstulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Konsolideerimisgrupp moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerimise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerimisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui konsolideerimisgrupil on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Potentsiaalseteks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Potentsiaalsete kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt saadud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud vara õiglasel väärtuses, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Kui saadud vara õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, vara kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Liitumistasud

Liitumise ostja kajastab liitumistasu osana infrastruktuuritrassiga liitunud põhivara objekti soetusmaksumusest, kui liitumistasu ületab põhivara arvelevõtmise piirmäära, ning kuluna, kui see jääb allapõhivara soetusmaksumuse piirmäära.

Liitumise müüja kajastab liitumistasu, mis ületab põhivara arvelevõtmise piirmäära, liitumiseks ehitatud põhivara soetusmaksumuse vähenemisenä. Kui liitumistasu ületab liitumiseks ehitatud põhivara soetusmaksumust, kajastatakse ületav osa tuluna.

Liitumistasu, mis jääb alla põhivara soetusmaksumuse piirmäära, kajastatakse tuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustuste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES.

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse väljamakstavaid dividende ja teatud liiki väljamakseid ning kulutusi tulumaksuga (tulumaksumäär alates 01.01.2015 20/80). Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse tulemiaruanDES tulumaksukuluna, samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millal need tegelikult välja makstakse.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude ja trahvide tulu võetakse arvele kassapõhiselt laekumise hetkel. Aruandeperioodi lõpul korrigeeritakse tekkepõhiselt Tolli- ja Maksuameti poolt esitatud teatise järgi üksikisiku tulumaksu ja maamaksutulu. Keskkonnateenistuse teatise järgi korrigeeritakse tekkepõhiselt saaste- ja loodusressursside kasutamise tasu.

Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulud on usaldusväärselt määratavad. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt.

Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse tegevjuhtkonna, nõukogu ja vallavolikogu koosseisu kuuluvaid isikuid, kui neil on võimalus avaldada olulist mõju konsolideerimisgrupi liikmete äriliste otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva, 31.detsembri 2020 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata). 2019 aastal läks Saaremaa vald kassapõhiselt eelarvestamiselt tekkepõhisele eelarvestamisele. Võrreldes lisas 25 esitatud valla konsolideerimata aruannetega on eelarvearuandes kasutusel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- 1) põhivara soetamine kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müük tuluna, amortisatsiooni eelarve täitmise aruanDES ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruanDES kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (konsolideerimata valla põhiaruanDES eraldi tulemiaruanDE real Muud tegevuskulud).
- 3) Laenu saamine kajastatakse eelarve aruanDES kajastatakse tuluna, laenu tasumine kuluna.

Lisa 2**Raha****Sularaha ja arvelduskontod**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Raha arvelduskontodel pangas	15 715,1	8 263,7
Raha teel	1,0	0,0
Sularaha kassas	22,1	22,6
Kokku raha	15 738,2	8 286,3

Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Arvelduskontodelt saadud intressitulu	2,4	0,7
Kokku tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2,4	0,7

Lisa 3**Maksud****a) Maksunõuded, saadud ettemaksed ja maksutulud**

	(tuhandetes eurodes)			
	31.12.2020	2 020	31.12.2019	2 019
	Lühiajalised nõuded	Tulu	Lühiajalised nõuded	Tulud
Tulumaks	2 714,6	26 590,9	2 519,7	26 064,4
Maamaks	12,9	1 258,5	32,6	1 284,8
Loodusressursside kasutamine ja saastetasu (lisa 17)	57,0	253,8	110,3	316,6
Reklaamimaks	0,4	6,7	0,0	6,5
Trahvid (lisa17)	0,0	24,9	0,0	7,9
Teede ja tänavate sulgemise maks	0,0	0,1	0,0	0,8
Kokku	2 784,9	28 134,9	2 662,6	27 681,0

Loodusressursside kasutamise ja saastetasudelt saadud tulu ning trahvid kajastatakse tulemiaruanDES real muud tulud (vt.lisa 17)

b) Maksuvõlad ja tasutud maksude ettemaksed

	(tuhandetes eurodes)			
	31.12.2020		31.12.2019	
	Lühiajalised ettemaksed	Lühiajalised kohustused	Lühiajalised ettemaksed	Lühiajalised kohustused
Käibemaks	32,8	81,8	5,3	101,7
Sotsiaalmaks	0,0	1 009,0	0,0	871,0
Füüsilise isiku tulumaks	0,0	490,8	0,0	397,5
Töötuskindlustusmaksed	0,0	67,2	0,0	57,4
Kogumispensioni maksed	0,0	48,1	0,0	41,3
Erisoodustuste tulumaks	0,0	2,1	0,0	2,5
Ettemaksukontode jäägid	33,8	0,0	10,2	0,0

Loodusressursside kasutamine ja saastetasud	0	34,4	0	43,8
Kokku	66,6	1 733,4	15,5	1 515,2

Lisa 4**Nõuded ostjate vastu**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu brutosummas	2 305,4	2 329,1
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded	-1,3	-1,7
Kokku lühiajalised nõuded	2 304,1	2 327,4

Lisa 5**Muud nõuded ja ettemaksed**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed		
Viitlaekumised	130,0	0
Sihtfinantseerimise nõuded (lisa 15)	1 282,3	998,3
Käibemaksu deklareerimata ettemaks	1,1	0,3
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	10,6	9,5
Muud nõuded	3,5	0,0
Maksude, lõivude, trahvide ettemaksed (lisa 3)	66,6	15,5
Ettemakstud toetused	358,9	298,2
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	18,4	67,1
Kokku lühiajalised nõuded ja ettemaksed	1 871,4	1 388,9
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	1,1	1,1
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 872,5	1 390,0

Lisa 6**Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused**

Käesolevas aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised üksused:

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad 20120				Tulemiaruaande näitajad 2019			
		Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Puhas- tulem	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Puhas- tulem
Saaremaa Vallavalitsus (vt lisa 25)									
Kuressaare Soojus AS	100	4 653,5	-4 016,9	-117,0	519,6	4 572,3	-4 094,6	-133,7	344,0
Kuressaare Veevärk AS	98,56	2 772,0	-3 338,1	-19,0	-585,1	2 671,0	-3 105,0	-15,7	-449,7
Saaremaa Prügila OÜ	99,65	114,9	-150,9	1,0	-35,0	104,7	-280,1	-0,2	-175,6
Kuressaare Bussijaam OÜ	100	138,7	-144,0	0,0	-5,3	174,1	-166,1	-0,1	7,9
Salme SVK OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	-15,7	0,0	-13,6

Orissaare Soojus OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	112,6	-78,1	0,0	34,5
Kitsa 16 Kodu OÜ	51	5,8	-5,6	0,0	0,2	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Orissaare Spordihoone SA	100	107,7	-159,9	0,0	-52,2	112,6	-78,1	0,0	34,5
Kuressaare Haigla SA	100	18 113,2	-16 540,3	-16,2	1 556,7	13 465,2	-13 293,8	-7,3	164,1
Turvaline Saaremaa SA		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saare Arenduskeskus SA		412,9	-394,4	0,0	18,5	388,6	-388,4	0,0	0,2
Hooldekodu Saaremaa Valss SA	100	1 019,7	-1 003,3	0,0	16,4	1 105,8	-1 031,5	0,0	74,3
Lääne-Saare Kultuurivara SA	100	123,3	-241,2	0,0	-117,9	1 857,3	-435,0	0,0	1 422,3
Maasi Jäätmehoolduse OÜ	80	0,0	0,0	0,0	0,0	23,2	-29,1	0,0	-5,9
Kuressaare Teater SA		569,7	-551,2	0,0	18,5	321,5	-270,2	0,0	51,3
Saarte Geopark MTÜ		0,0	-0,3	0,0	-0,3	2,0	-2,0	0,0	0,0
Kuressaare Campus MTÜ		90,1	-199,5	0,0	-109,4	145,2	-204,7	0,0	-59,5
Saaremaa Omavalitsuste Liit MTÜ		0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	-0,3	0,0	2,3
Kuressaare Hambapolikliinik SA	100	1 409,9	-1 525,5	0,1	-115,5	1 572,4	-1 500,2	0,1	72,3

(tuhandetes eurodes)

Nimetus	Osa- luse määr (%)	Bilansi näitajad seisuga 31.12.2020				Bilansi näitajad seisuga 31.12.2019			
		Varad	Kohus- tused	Oma- kapital	Osaluse bilansi- line väärtus valla bilansis	Varad	Kohus- tused	Oma- kapital	Osaluse bilansi- line väärtus valla bilansis
Saaremaa Vallavalitsus (vt lisa 25)									
Kuressaare Soojus AS	100	18 129,4	4 830,6	13 298,8	2 077,3	17 494,5	5 056,7	12 437,8	1 736,0
Kuressaare Veevärk AS	98,56	31 132,7	1 569,6	29 563,1	11 402,1	29 105,4	1 342,4	27 763,0	9 016,9
Saaremaa Prügila OÜ	99,65	1 297,7	82,3	1 215,4	324,2	1 364,0	113,7	1 250,3	324,2
Kuressaare Bussijaam OÜ	100	167,6	20,9	146,7	43,1	179,6	27,6	152,0	43,1
Salme SVK OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orissaare Soojus OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kitsa 16 Kodu OÜ	51	160,6	158,6	2,0	1,3	126,4	124,6	1,8	1,3
Orissaare Spordihoone SA	100	1 142,5	17,1	1 125,4	0,6	1 192,3	14,7	1 177,6	0,6
Kuressaare Haigla SA	100	12 499,3	3 051,1	9 448,2	3 362,2	9 937,0	2 045,5	7 891,5	3 362,2
Turvaline Saaremaa SA		0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Saare Arenduskeskus SA		95,8	54,9	40,9	0,0	52,9	30,6	0,0	0,0
Hooldekodu Saaremaa Valss SA	100	93,8	50,7	43,1	0,0	110,2	83,5	26,7	0,0
Lääne-Saare Kultuurivara SA	100	4 675,9	8,9	4 667,0	214,6	4 792,3	7,5	4 784,8	214,6
Maasi Jäätmehoolduse OÜ	80	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuressaare Teater SA		962,3	27,3	935,0	865,2	942,8	26,3	916,5	865,2
Saarte Geopark MTÜ		0,7	0,0	0,7	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Kuressaare Campus MTÜ		1 836,7	8,5	1 828,2	0,0	1 954,6	17,0	1 937,6	0,0
Saaremaa Omavalitsuste Liit MTÜ		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuressaare Hambapolikliinik SA	100	1 180,9	156,7	1 024,2	186,8	1 270,2	130,4	1 139,8	186,8

Saaremaa vald omab osalusi järgmistes konsolideerimisgruppi mittekuuluvates äriühingutes:

(tuhandetes eurodes)		
Nimetus	Osaluse määr %	Osaluse bilansiline väärtus valla bilansis
Digisaar OÜ	50	1,3
Undva Sadam OÜ	10	2,6

Saaremaa Vallavolikogu otsuse 1-3/101 26.10.2018 kohaselt algatati OÜ Salme SVK likvideerimine. Osaühingu varad anti üle Saaremaa Vallavalitsusele seisuga 30.06.2019. Likvideerimiskanne äriregistris 17.12.2019. 11.02.2020 algatati täiendav likvideerimine Salme valla ja OÜ Salme SVK vahel sõlmitud lepingute lõpetamiseks. Lepingud ei toonud kaasa rahalisi kohustusi. Salme SVK OÜ kustutati äriregistrist 21.12.2020

Enne valdade ühinemist oli algatatud Saaremaa Omavalitsuste Liidu likvideerimine. Ühingu likvideerimiskanne äriregistris 26.11.2019

2019 aastal ühinesid Maasi Jäätmehoolduse OÜ ja Saaremaa Prügila OÜ (Saaremaa Vallavolikogu otsus 1-3/44 28.03.2019). Maasi Jäätmejaama OÜ osanikud olid Muhu vald ja Saaremaa vald. Pärast ühinemist on ühendaval ühingul Saaremaa Prügila OÜ 2osanikku: Muhu vald (osakapitali suurus 1040 eurot) ja Saaremaa vald (299500 eurot).

2019 aastal ühinesid Orissaare Soojus OÜ ja Kuressaare Soojus AS (Saaremaa Vallavolikogu otsus 1-3/45 28.03.2019), ühendavaks ühinguks Kuressaare Soojus AS. Mõlemas ühinguks Saaremaa valla osalus 100%.

Saaremaa vald ja Kultuuriministeerium sõlmisid 16.04.2019 SA Kuressaare Teater asutamislepingu. Saaremaa Vallavolikogu otsusega 1-3/85 23.05.2019 lõpetati valla hallatava asutuse Kuressaare Linnateater tegevus. Mitterahalise maksena sihtkapitali andis Saaremaa vald SA Kuressaare Teatrile üle kinnistu aadressiga Tallinna 20 Kuressaares väärtusega 800 084 (notariaalne leping 29.05.2019).

Vastavalt Saaremaa Vallavalitsuse korraldusele 2-3/1948 01.11.2018 suurendati AS Kuressaare Veevärk aktsiakapitali 397952 euro võrra uute aktsiate väljalaskmise teel. Saaremaa vald omandas 2019 aastal täiendavalt 6218 AS Kuressaare Veevärk lihtaktsiat kogusummas 397 952 eurot. Saaremaa valla osalus suurenes 97,82 %-lt 98,01 %-ni.

Saaremaa Vallavalitsuse korralduse 2-3/1250 07.07.2020 kohaselt omandas vald 30121 aktsiat kogusummas 1927 744 eurot. Aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemakse teel. Vastavalt Kuressaare Veevärk AS omanike üldkoosoleku otsusele 12.11.2020 emiteeriti 7147 lihtaktsiat summas 457408 eurot (ülekurs 3 eurot), mille omandas Saaremaa vald. Uute aktsiate omandamisega suurenes valla osalus 2020 aasta lõpuks 98,01 %-lt 98,56 %-ni.

Vastavalt Saaremaa Vallavalitsuse korraldusele 2-3/2203 03.12.2019 omandas Saaremaa vald täiendavalt 2137 Kuressaare Soojus AS lihtaktsiat summas 136 768 eurot.

2020. aastal omandas Saaremaa vald 5332 Kuressaare Soojus AS-i aktsiat kogusummas 341248 (ülekurs 60 eurot). Vastavalt Saaremaa Vallavalitsuse korraldusele 2-3/24 07.01.2020 tasuti aktsiate ja ülekursi eest mitterahalise sissemaksega summas 268 732 eurot. Vastavalt korraldusele 2-3/2130 15.12.2020 tasuti aktsiate eest 72 576 eurot rahalise sissemakse teel.

Lisa 7**Varud**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Tooraine ja materjal		
Saaremaa Vallavalitsus (koolid, hoolekanne)	17,9	20,6
Kuressaare Haigla SA	241,1	176,5
Kuressaare Soojus AS	485,5	434,6
Kokku tooraine ja materjal	744,5	631,7
Ostetud kaubad müügiks		
Saaremaa Vallavalitsus (koolid, spordikool)	1,1	2,1
Orissaare Spordihoone SA	0,3	0,3
Kuressaare Haigla SA	1,8	1,7
Kokku ostetud kaubad müügiks	3,2	4,1
Ettemaksed varude eest		
Kuressaare Haigla SA	0,2	0,2
Kokku ettemaksed varude eest	0,2	0,2
Kokku varud	747,9	636,0

Lisa 8**Kinnisvarainvesteeringud**

	(tuhandetes eurodes)	
Jääk seisuga 31.12.2018	4 995,7	
Soetusmaksumus	6 428,9	
Akumuleeritud kulum	-1 433,2	
Soetused	0,1	
Müüdud vara jääkväärtus	-44,4	
Amortisatsioon ja allahindlus	-186,9	
Uue üksuse vara	82,8	
Üle toodud Materiaalne põhivara	239,2	
Saadud mitterahalise sihtfinantseerimisena	0,7	
Jääk seisuga 31.12.2019	5 087,2	
Soetusmaksumus	6 677,6	
Akumuleeritud kulum	-1 590,4	
Soetused		
Müüdud vara jääkväärtus	-21,6	
Amortisatsioon ja allahindlus	-168,0	
Üle toodud Materiaalne põhivara	140,2	
Üle viidud Materiaalseks põhivaraks	-97,2	
Jääk seisuga 31.12.2020	4 940,6	
Soetusmaksumus	6 829,5	
Akumuleeritud kulum	-1 888,9	

Rahavoogude aruandes kajastatud tehingud kinnisvarainvesteeringutega

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2 019
Kinnisvarainvesteeringute soetus aruandeaastal	0,0	0,1
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud tasumine kinnisvarainvesteeringute eest	0,0	0,1

Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	49,5	114,3
Kinnisvarainvesteeringute müügiga seotud kulud	-0,7	
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud laekumine kinnisvarainvesteeringute eest	48,8	114,3
Müüdud kinnisvarainvesteeringute jääkväärtus	-21,6	-44,4
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud tulem kinnisvarainvesteeringute müügist	27,2	69,9

Kasutusrendile antud kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Jääkväärtus 31.12.2019	1 625,2
Soetusmaksumus	2 361,9
Akumuleeritud kulum	-736,7
Jääkväärtus 31.12.2020	1 671,1
Soetusmaksumus	2 703,0
Akumuleeritud kulum	-1 031,9

Kinnistud koguväärtuses 1531,7 tuhat eurot on koormatud hoonestus- või kasutusõigusega kestvusega 5-49 aastat

Tulud ja kulud kinnisvarainvesteeringutelt

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa 16)	145,2	137,4
Hoonestus- ja kasutamiseõiguste tasu	29,8	24,3
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-37,7	-36,4

Renditulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevatel perioodidel kokku

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020
Järgmisel majandusaastal	168,4
1-2 aastal	120,0
2-3 aastal	10,0
	298,4

Pangalaenu tagatisena panditud varad

(tuhandetes eurodes)

	Kinnisvara- investeering
Jääkväärtus 31.12.2019	1 685,8
Soetusmaksumus	2 376,0
Akumuleeritud kulum	-690,2
Jääkväärtus 31.12.2019	1 041,7
Soetusmaksumus	1 324,9
Akumuleeritud kulum	-283,2

Lisa 9**Materiaalne põhivara**

	(tuhandetes eurodes)					
	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitused ja ettemaksed	Kokku
Jääk 31.12.2018	7 330,2	113 345,8	12 521,4	555,9	7 090,6	140 843,9
Soetusmaksumus	7 330,2	177 090,1	27 310,7	1 992,9	7 090,6	220 814,5
Akumuleeritud kulum		-63 744,3	-14 789,3	-1 437,0		-79 970,6
Põhivara jääkväärtus	7 330,2	113 345,8	12 521,4	555,9	7 090,6	140 843,9
Soetused	162,7	1 545,5	321,9	82,8	13 197,1	15 310,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	20,0	431,3				451,3
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-163,6					-163,6
Müüdud vara jääkväärtus	-0,2	-5,9				-6,1
Amortisatsioon ja allahindlus Viidud		-6 672,1	-1 694,7	-175,4	-111,9	-8 654,1
Kinnisvarainvesteeringutesse Ümberhindlus (arvele võtmise)	0,7				-239,2	-239,2
Ümberklassifitseerimine		13 504,6	309,3	306,0	-14 119,9	0,0
Jääk 31.12.2019	7 349,8	122 149,2	11 457,9	769,3	5 816,7	147 542,9
Soetusmaksumus	7 349,8	191 268,1	27 166,3	2 203,7	5 816,7	233 804,6
Akumuleeritud kulum		-69 118,9	-15 708,4	-1 434,4		-86 261,7
Põhivara jääkväärtus	7 349,8	122 149,2	11 457,9	769,3	5 816,7	147 542,9
Soetused	5,9	231,3	723,6	67,5	7 913,7	8 942,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	219,6	2 200,9	68,5			2 489,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine		-14,2				-14,2
Müüdud vara jääkväärtus	-13,5	-76,0	-2,2			-91,7
Amortisatsioon ja allahindlus Viidud		-10 222,0	-1 619,7	-304,2	-63,3	-12 209,2
Kinnisvarainvesteeringutesse Üle toodud kinnisvarainvesteeringutest	-24,80	-115,4				-140,2
Ümberhindlus (arvele võtmise)	6,9	97,2				97,2
Ümberklassifitseerimine	3,4	10 089,8	388,6	539,6	-11 021,4	0,0
Jääk 31.12.2020	7 547,3	124 340,8	11 016,7	1 072,2	2 645,7	146 622,7
Soetusmaksumus	7 547,3	201 030,4	27 938,3	2 714,7	2 645,7	241 876,4
Akumuleeritud kulum		-76 689,6	-16 921,6	-1 642,5		-95 253,7
Põhivara jääkväärtus	7 547,3	124 340,8	11 016,7	1 072,2	2 645,7	146 622,7

Kapitalirendi tingimustel renditud varad

	(tuhandetes eurodes)		
	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2019	558,2	0,0	558,2
Soetusmaksumus	785,0	0,0	785,0

Akumuleeritud kulum	-226,8	0,0	-226,8
Jääkväärtus 31.12.2020	423,2	11,0	434,2
Soetusmaksumus	730,1	22,8	752,9
Akumuleeritud kulum	-306,9	-11,8	-318,7

Kapitalirendikohustused on esitatud lisa 14

Rahavoogude aruandes kajastatud tehingud põhivaraga

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Põhivara soetus aruandeaastal (lisa 9, 10)	8 942,0	15 310,0
Tasutud käibemaksu põhivara soetuselt	1 268,7	1 987,9
Eelmise perioodi lõpuks tasumata põhivara eest	500,5	209,0
Aruandeperioodi lõpuks tasumata põhivara eest (lisa 11)	-284,6	-500,5
Soetatud kapitalirendi tingimustel	0,0	-119,0
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud tasumine põhivara eest	10 426,4	16 887,4
Müüdud põhivara müügihinnas	306,8	16,0
Müügiga seotud kulud	-1,2	-0,3
Saadud ettemakse perioodi algul	-6,5	-1,9
Saadud ettemakse perioodi lõpus	0,0	6,5
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud laekumine põhivara eest	299,1	20,3
Müüdud põhivara jääkväärtus	-91,7	-6,1
Korrigeerimine saldode muutusega	6,5	-4,6
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud tulem põhivara müügist	213,9	9,6

Kasutusrendile antud materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2019	5,3	1 993,7	8,3	9,8	2 011,8
Soetusmaksumus	5,3	2895,5	1 063,0	218,3	4 176,8
Akumuleeritud kulum		-901,8	-1 054,7	-208,5	-2 165,0
Jääkväärtus 31.12.2020	0,0	1 722,1	0,0	7,2	1 729,3
Soetusmaksumus		2524,8	1 063,0	218,3	3 806,1
Akumuleeritud kulum		-802,7	-1 063,0	-211,1	-2 076,8

Tulud ja kulud põhivaralt

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Renditulud (vt lisa 16)	337,2	356,0
Muu üüri ja rendiga seotud tulu	32,0	38,3
Rendile antud varade majandamiskulud	-43,1	-44,8

Pangalaenude tagatisena panditud varad

	(tuhandetes eurodes)		
	Maa	Hooned ja rajatised	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2019	663,3	18 605,3	19 268,6
Soetusmaksumus	663,3	30 234,1	30 897,4
Akumuleeritud kulum		-11 628,8	-11 628,8
Jääkväärtus 31.12.2020	663,1	18 045,2	18 708,3
Soetusmaksumus	663,1	30 065,4	30 728,5
Akumuleeritud kulum		-12 020,2	-12 020,2

Varadele seatud hüpoteegid

Vara	(tuhandetes eurodes)		
	Laenu võtja	Laenu andja	Hüpoteegi summa
Kinnistu Nooruse 1	Saaremaa Vallavalitsus	LHV Pank AS	3 489,6
Haigla polikliiniku hoone	Kuressaare Haigla SA	Luminor Bank AB	500,0
Haigla peahoone	Kuressaare Haigla SA	SEB Pank AS	830,8
Kuressaare Soojus AS-ile kuuluv vallasvara ja kinnistud	Kuressaare Soojus AS	Swedbank AS	10 700,0
Spordikeskuse kinnistu Vallimaa 16a	Saaremaa Vallavalitsus	Swedbank AS	3 195,6
Tennisekeskuse kinnistu Staadioni 3	Saaremaa Vallavalitsus	Swedbank AS	220,5
Kinnistu Hariduse 13	Saaremaa Vallavalitsus	LHV Pank AS	2 658,7
Kinnistu Kuivastu mnt 29 Orissaare	Saaremaa Vallavalitsus	LHV Pank AS	28 600,0
Kuressaare Veevärk AS-ile kuuluv kinnistu ja vallasvara	Kuressaare Veevärk AS	SEB Pank AS	5 350,0
Jäätmeoidla kinnistu	Saaremaa Prügila OÜ	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	1 070,3
	Kokku		56 615,5

Informatsioon pangalaenude kohta on esitatud lisa 14

Lisa 10**Immateriaalne põhivara**

	(tuhandetes eurodes)
	Immateriaalne põhivara
Jääkväärtus 31.12.2018	7,8
Soetusmaksumus	78,5
Akumuleeritud kulum	-70,7
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	-4,6
Jääkväärtus 31.12.2019	3,2
Soetusmaksumus	73,0
Akumuleeritud kulum	-69,8
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	-3,2
Jääkväärtus 31.12.2020	0,0
Soetusmaksumus	73,0
Akumuleeritud kulum	-73,0

Lisa 11**Võlad tarnijatele**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	1 437,4	1 261,3
Võlad tarnijatele põhivara eest	226,2	488,2
Kokku lühiajalised kohustused	1 663,6	1 749,5
Pikaajalise võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	0,0	22,9
Pikaajalised võlad tarnijatele põhivara eest	58,4	12,2
Kokku pikaajalised kohustused	58,4	35,1
Kokku võlad tarnijatele	1 722,0	1 784,6

Lisa 12**Võlad töövõtjatele**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Töötasu võlgnevus	1 113,5	1 053,8
Deklareerimata sotsiaalmaksukohustus	443,9	420,9
Deklareerimata kinnipeetud tulumaks	213,6	196,0
Deklareerimata töötuskindlustusmaks	30,1	28,3
Deklareerimata kinnipeetud kogumispension	21,6	20,2
Puhkusetasude kohustus	729,8	589,1
Kinnipeetud a/ü maksud, alimendid jm.	8,1	7,3
Kokku võlad töövõtjatele	2 560,6	2 315,6

Lisa 13**Muud kohustused ja saadud ettemaksed**

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Lühiajalised saadud ettemaksed		
Saadud ettemaksed toodete ja teenuste eest	7,2	7,7
Saadud ettemaksed põhivara eest	0,0	6,5
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (lisa15)	4 188,1	376,3
Muud saadud ettemaksed	48,2	243,2
Kokku lühiajalised saadud ettemaksed	4 243,5	633,7
Lühiajalised kohustused		
Intressikohustused kokku	26,7	29,8
Edasiandmisele kuuluvad laekumised	4,9	12,6
Tagatistasud	42,2	41,8
Klientide raha	10,2	11,6
Muud kohustused	26,1	101,2
Kokku lühiajalised kohustused	110,1	197,0
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	4 353,6	830,7

Lisa 14

Laenukohustused

Laenu liik		Sh tähtajaga						(tuhandetes eurodes)
		Kuni 1 aasta	1 kuni 2 aastat	2 kuni 3 aastat	3 kuni 4 aastat	4 kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	
31.12.2019	Kokku							
Laenud	31 691,2	3 987,0	3 885,2	3 874,5	3 716,7	3 621,5	12 606,3	
Kapitalirent	488,2	154,1	148,1	126,1	39,4	20,5		
Kokku	32 179,4	4 141,1	4 033,3	4 000,6	3 756,1	3 642,0	12 606,3	
31.12.2020								
Laenud	30 887,0	4 476,0	4 172,2	4 018,1	3 926,4	3 524,8	10 769,5	
Kapitalirent	336,4	150,2	126,1	39,4	20,7			
Kokku	31 223,4	4 626,2	4 298,3	4 057,5	3 947,1	3 524,8	10 769,5	

Laenukohustustega seotud tehingud

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Saadud pangalaenud	3 059,8	10 216,0
Tagasi makstud pangalaenud	-4 025,1	-3 568,3
Võetud kapitalirendikohustused	0,0	119,0
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-151,8	-156,5
Arveldukrediidi muutus	161,1	0,0

Aruandeperioodi kulud laenukohustustelt

Intressikulu	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Pangalaenuidelt	-368,4	-309,8
Kapitalirendilt	-8,7	-10,0
Muudelt kohustustelt	0,0	-0,2
Kokku tulemiaruaandes kajastatud intressikulu	-377,1	-320,0
Eelmise aruandeperioodi lõpuks tasumata intressid	-29,8	-29,8
Aruandeperioodi lõpuks tasumata intressid (lisa 13)	26,7	29,8
Kokku rahavoogude aruaandes kajastatud tasutud intressid	-380,2	-320,0

Informatsioon laenukohustuste katteks panditud põhivarade kohta vt. lisa 9

Saaremaa valla konsolideerimisgrupi kohustused

Laenu andja	Laenu saaja	Laenu jääk		Kohustuse lõpp	Intressimäär
		31.12.2020	31.12.2019		
Luminor Bank AS	Saaremaa Vallavalitsus	180,0	210,0	2026	6 kuu euribor+1,09%
Luminor Bank AS	Saaremaa Vallavalitsus	258,1	344,1	2023	6 kuu euribor+1,05%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	3 050,5	3 388,4	2029	6 kuu euribor+1,24%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	53,1	59,5	2022	6 kuu euribor+0,8%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	23,1	57,8	2021	6 kuueuribor+0,43%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	25,8	2020	6 kuu euribor+0,5%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	2 320,4	2 836,1	2025	6 kuu euribor+0,58%

LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	117,9	131,6	2024	6 kuu euribor+1,387%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	744,6	813,1	2027	6 kuu euribor+1,05%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	5 701,5	6 197,3	2027	6 kuueuribor+0,61%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	65,5	2020	6 kuu euribor+0,6%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	137,7	152,1	2024	6 kuu euribor+0,809%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	523,3	574,0	2025	6 kuu euribor+0,749%
LHV Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	2 331,5	2 690,2	2027	6 kuu euribor+0,63%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	16,9	2020	6 kuu euribor+1,679%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	93,0	108,8	2026	6 kuu euribor+1,5%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	28,2	32,0	2022	6 kuu euribor+1,9%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	86,5	100,1	2026	6 kuu euribor+1,5%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	33,1	40,1	2025	6 kuu euribor+1,5%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	290,9	334,5	2027	6 kuu euribor+1,25%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	29,6	40,2	2023	6 kuu euribor+1,53%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	64,5	82,2	2021	6 kuu euribor+0,55%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	123,6	145,7	2026	6 kuu euribor+1,4%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	16,1	2020	6 kuueuribor+0,95%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	179,6	210,4	2026	6 kuu euribor+0,95%
Swedbank AS	Saaremaa Vallavalitsus	2 781,4	2 000,0	2029	6 kuu euribor+1,17%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	29,4	48,0	2022	6 kuu euribor+1,598%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	39,5	53,8	2023	6 kuu euribor+1,358%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	75,0	100,0	2023	6 kuu euribor+1%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	239,5	276,3	2027	6 kuu euribor+0,99%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	87,2	139,4	2022	6 kuu euribor+0,25%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	4,3	2020	6 kuu euribor+0,5%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	15,5	2020	6 kuu euribor+0,5%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	11,9	16,8	2023	6 kuueuribor+0,5%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	26,6	43,9	2022	3 kuu euribor+2,2%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	31,7	2020	6 kuu euribor+0,98%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	189,6	222,4	2026	6 kuu euribor+1,1%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	249,6	289,1	2027	6 kuu euribor+1,08%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	3 158,2	3 500,0	2029	6 kuu euribor+1,096%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	34,5	54,3	2022	6 kuu euribor+0,9%
SEB Pank AS	Saaremaa Vallavalitsus	1 000,0	0,0	2030	6 kuu euribor+0,96%
SEB Pank AS	Kuressaare Veevärk AS	1 106,6	1 165,0	2028	6 kuu euribor+0,94%
Swedbank AS	SA Kuressaare Haigla	934,7	0,0	2029	6 kuu euribor+1,42%
Luminor Bank AS	SA Kuressaare Haigla	93,0	133,5	2023	6 kuu euribor+1,58%
Keskkonnainvestee- ringute Keskus SA	OÜ Saaremaa Prügila	77,4	103,2	2023	6 kuu euribor+0,5%
Ogremon Holding OÜ	Kitsas 16 Kodu OÜ	158,6	98,8	2020	12%
Swedbank AS	AS Kuressaare Soojus	4 223,6	4 722,7	2026	6 kuu euribor+1,285%
Kokku		30 887,0	31 691,2		

(tuhandetes eurodes)

Kapitaliisingu andja	Kapitaliisingu võtja	Kapitaliisingu jääk		Kohus- tuse lõpp	Intressimäär
		31.12.2020	31.12.2019		
Veho AS	Saaremaa Vallavalitsus	44,9	70,9	2022	2,80%
SIA UniCredit					
Leasing Eesti filiaal	Saaremaa Vallavalitsus	11,2	18,3	2022	2,99%
Swedbank Liising AS	Saaremaa Vallavalitsus	2,2	3,4	2021	3,69%
Swedbank Liising AS	Saaremaa Vallavalitsus	28,1	37,7	2023	1,99%
SEB Liising AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,7	3,3	2021	6 kuu euribor+5%
Luminor Liising AS	Saaremaa Vallavalitsus	0,0	2,1	2020	6 kuu euribor+1,8%
Swedbank Liising AS	AS Kuressaare Soojus	2,3	4,2	2022	6 kuu euribor+1,9%

Swedbank Liising AS	AS Kuressaare Soojus	3,0	5,6	2022	6 kuu euribor+1,9%
Swedbank Liising AS	AS Kuressaare Soojus	0,0	1,5	2020	6 kuu euribor+1,9%
Swedbank Liising AS	SA Kuressaare Haigla	21,7	35,9	2022	6 kuu euribor+1,55%
Swedbank Liising AS	SA Kuressaare Haigla	85,7	106,6	2024	6 kuu euribor+1,95%
Siemens Healthcare					
Eesti OÜ	SA Kuressaare Haigla	8,9	12,4	2023	0,00%
Telia Eesti AS	SA Kuressaare Haigla	12,0	16,4	2023	24%
SEB Liising AS	SA Kuressaare Haigla	115,7	169,9	2023	6 kuu euribor+1,29%
Kokku		336,4	488,2		

Laenude ja kapitaliliisingute alusvaluuta on EURO

Lisa 15

Sihtfinantseerimine

	(tuhandetes eurodes)					
	Tulu 2020	31.12.2020		Tulu 2019	31.12.2019	
		Nõuded	Kohus- tused		Nõuded	Kohus- tused
Sihtfinantseerimine						
tegevuskuludeks						
Riigieelarve toetus- ja tasandusfondist	17 092,3			13 386,9		
Riigikantselei				123,2		
Haridus- ja						
Teadusministeerium	473,7	8,9		155,9		
Kaitseministeerium	0,6			3,3		
Kultuuriministeerium	416,0			357,0	0,6	
Rahandusministeerium	674,8	48,4		304,1	36,8	130,9
Hariduse Infotehnoloogia SA	2,1			3,1		
Põllumajanduse Registre ja						
Informatsiooni Amet	147,8	59,0		109,9		
Sotsiaalministeerium	411,3	130,9	123,7	131,9	59,8	
Majandus- ja Kommuni- katsiooniministeerium	2 180,0		11,3	2 475,9		33,4
Siseministeerium	26,0			17,3		
Omavalitsused	5,3			10,4		
Eesti Töötukassa	87,7	0,6		39,9	1,2	
Eesti Haigekassa						
Eesti Teadusagentuur SA	1,9		1,9	2,0		2,0
SA Innove	1,0					
SA Archimedes	56,9	2,0	334,9	95,7	9,5	158,3
Ettevõtluse Arendamise SA	70,9	18,2		75,7	15,8	
SA Keskkonnainvesteeringute						
Keskus	69,7	8,0	11,4	84,5		10,9
Spordikoolituse- ja Teabe SA	52,0			56,6		
Kredex SA	38,2	38,2				
Kodanikuühiskonna						
Sihtkapital	27,3			26,8		
Tartu Rahvaulikool SA	18,3					
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA				40,7		
Eesti Kultuurkapital	42,0			36,5		

MTÜ Maakondlikud						
Arenduskeskused	170,4	24,1		169	12,0	
Tallinna Tehnikaülikool				56		
Muud avalik-õiguslikud SA ja äriühingud	6,3	0,2		4,4		
Muud residendid	741,0	3,2	2,5	155,6	1,2	2,5
Mitteresidendid	189,7		15,1	106,9		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	23 003,2	341,7	500,8	18 029,1	136,9	338,0
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks						
Haridus- ja Teadusministeerium	211,1	204,0				
Kultuuriministeerium	53,6			70,0		
Sotsiaalministeerium		214,8		132,5	301,9	
Keskkonnaamet	4,4					
Rahandusministeerium	2842,6	240,5	3 391,0	4008,9	494,8	38,3
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	566,1	281,3	100,0	479,4	13,8	
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus						
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	62,9					
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet	118,2			125,2	50,9	
Muhu vald			196,3			
Vahuranna MTÜ				431,3		
Muud residendid	311,0			39,1		
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	4 169,9	940,6	3 687,3	5 286,4	861,4	38,3
Kokku saadud toetused	27 173,1	1 282,3	4 188,1	23 315,5	998,3	376,3

Riigieelarve toetus- ja tasandusfondi jaotus

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Hariduskuludeks	8 953,0	8 549,4
Huvitegevuse toetus	440,4	434,3
Koolieelsete lasteasutuste toetus	500	500,4
Toimetulekutoetus	229,2	213,9
Raske ja sügava puudega laste hoiu teenuse toetus	58,0	41,0
Matusetoetus	91,6	105,3
Asendus- ja järelhoolduse toetus	192,5	233,3
Kohalike teede hoiu toetus	2 815,1	1 390,2
Rahvastikutoimingute kulude hüvitis	25,9	27,5
Tulubaasi stabiliseerimise toetus	1 266,4	0,0
Tasandusfond	2 520,2	1 891,6
Kokku saadud riigieelarve toetus- ja tasandusfondist	17 092,3	13 386,9

Rahavoogude aruandes kajastatud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Tulemiaruanandes kajastatud põhivara sihtfinantseerimine	4 169,9	5 286,4
Saadud mitterahalist sihtfinantseerimist (lisa 8,9)	-2 489,0	-452,0
Põhivara sihtfinantseerimise saldode muutus	3 569,8	1 415,6
Kokku rahavoogude aruandes kajastatud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	5 250,7	6 250,0

Sõlmitud lepingud projektide sihtfinantseerimiseks

(tuhandetes eurodes)

Projekti nimetus	Toetuse andja	Projekti kestvus	Toetuse summa
Erinevad hariduslikud projektid üldhariduskoolidele	Archimedes SA	2021	156
Erinevad hariduslikud projektid üldhariduskoolidele	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	2021	64,5
KOV avalike sündmuste infoteenus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	2021	5,5
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	2021	201,4
Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse tegevuseks	Haridus- ja Teadusministeerium	2021	863
Erinevad hariduslikud projektid üldhariduskoolidele	Haridus- ja Teadusministeerium	2021	10,9
Saaremaa valla ülejutusosalade uuring	Keskkonnaministeerium	2021	32,4
Hariduse 13 (SÜG) koolihoone ja õueala rekonstrueerimine	Haridus- ja Teadusministeerium	2019-2022	4396,1
Kaugkütetrasside ja soojatorustike rekonstrueerimine (Kuessaaare Soojus AS)	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	2021-2023	1399,7
Kokku			7129,5

Lisa 16**Kaupade ja teenuse müük**

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Tulud haridusalasest tegevusest	1 405,1	1 631,4
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	210,6	355,2
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	145,9	243,9
Tulud tervishoiust	18 606,3	14 788,3
Tulud sotsiaalalasest tegevusest	2 176,8	2 112,7
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	2 495,9	2 520,4
Tulu keskkonnavalasest tegevusest	1,1	30,9
Tulud korra- ja kaitsest	0,0	0,8
Tulud üldvalitsemisest	8,5	15,2
Tulud transpordi- ja sidealasest tegevusest	89,1	106,5
Tulud muudelt majandusaladelt	3 122,2	3 377,2
Üüri- ja renditulud (vt lisa 8, 9)	514,5	531,7

Õiguste müük	441,0	360,2
Muu toodete ja teenuste müük	170,7	178,3
Kokku kaupade ja teenuste müük	29 387,7	26 252,7

Lisa 17**Muud tulud**

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Kasum põhivara müügist (lisa 9)	213,9	9,6
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist (lisa 8)	27,2	69,9
Kasum varude müügist	-3,6	2,5
Viivisintressitulud	8,2	12,8
Maardlate kaevandamisõiguse tasu (lisa 3)	192,1	253,0
Vee erikasutustasud (lisa3)	61,7	63,6
Kindlustushüvitised	11,4	17,0
Trahvid, varalised karistused (lisa 3)	24,9	7,9
Muud (ebatavalised) tulud	8,8	9,2
Kokku muud tulud	544,6	445,5

Lisa 18**Antud toetused**

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Sotsiaaltoetused		
Peretoetus	296,5	325,5
Toimetulekutoetused	243,3	249,3
Toetus puuetega inimestele ja nende hooldajatele	45,0	49,4
Õppetootused	34,9	27,7
Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud	32,6	33,5
Muud sotsiaalabitoetused	120,1	123,0
Preemiad ja stipendiumid	12,0	28,7
Kokku sotsiaaltoetused	784,4	837,1
Tegevuskulude sihtfinantseerimine		
Maakonna raamatukogudele raamatute andmine	4,2	9,4
Riigiasutustele	5,2	0,0
Maakondlikud ühisprojektid	9,8	0,0
Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	0,0	11,2
Spordiklubidele ja erahuvikoolidele	276,2	376,4
Hajaasustusprogramm	0,0	339,6
Muud eraõiguslikud juriidilised isikud	173,0	166,7
Kokku tegevuskulude sihtfinantseerimine	468,4	903,3
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		
Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud	0,0	163,6
Külaseltsid ja muud eraõiguslikud juriidilised isikud	193,2	349,4
Hajaasustusprogramm	351,0	0,0
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	544,2	513,0
Tegevustoetused		

Liikmemaksud	45,2	45,1
Eralasteadade kaasfinantseerimine	345,6	356,9
Külaseltsid ja muud eraõiguslikud juriidilised isikud	2 194,6	2 827,8
COVID-19 tulenev käibelanguse kompensatsioon	280,0	0,0
Tallinna Tehnikaülikool	55,9	50,0
Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud	5,6	0,0
Valitsussektorisse kuuluvad sihtasutused	42,8	73,9
Kokku tegevustoetused	2 969,7	3 353,7
Kokku antud toetused tulemiaruaandes	4 766,7	5 607,1

Rahavoogude aruaandes kajastatud antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Tulemiaruaandes kajastatud antud põhivara sihtfinantseerimine	544,2	513,0
Antud mitterahalist sihtfinantseerimist	-14,2	-163,6
Ettemakstud sihtfinantseerimine perioodi alguses	0,0	-0,4
Kokku rahavoogude aruaandes kajastatud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	530,0	349,0

Lisa 19

Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

Töötasukulud 2019	Põhipalk ja kokkulepitud tasud		Hüvitised ja toetused		Kokku
		Boonused			
Ametnikud					
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud	223,3				223,3
Vallavolikogu	137,0				137,0
Juhid	417,7	4,3	6,1		428,1
Tippspetsialistid	287,5	3,2	6,0		296,7
Keskastme spetsialistid	752,7	11,8	4,0		768,5
Kokku ametnikud	1 818,2	19,3	16,1		1 853,6
Töötajad					
Nõukogude liikmed	14,7				14,7
Juhatuse liikmed	368,3	27,2	6,7		402,2
Juhid	2 047,4	23,0	3,7		2 074,1
Tippspetsialistid	4 254,7	51,3	15,9		4 321,9
Keskastme spetsialistid	6 447,7	113,3	38,5		6 599,5
Õpetajad	8 185,1	103,9	30,9		8 319,9
Tugispetsialistid	465,2	12,3			477,5
Nooremspetsialistid	10,9	0,1			11,0
Töölised ja abiteenistujad	4 626,0	73,0	31,8		4 730,8
Kokku töötajad	26 420,0	404,1	127,5		26 951,6
Töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	768,0				768,0
Kokku töötasukulud	29 006,2	423,4	143,6		29 573,2

Töötasukulud 2020	Põhipalk ja kokkulepitud tasud		Hüvitised ja toetused	
		Boonused		Kokku
Ametnikud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud	224,6		0,1	224,7
Vallavolikogu	136,8			136,8
Juhid	509,5	2,8	1,3	513,6
Tippspetsialistid	644,4	4,4	1,0	649,8
Keskastme spetsialistid	473,0	9,8	1,8	484,6
Kokku ametnikud	1 988,3	17,0	4,2	2 009,5
Töötajad				
Nõukogude liikmed	18,6			18,6
Juhatuse liikmed	420,0	5,0	12,3	437,3
Juhid	2 081,6	16,6	8,4	2 106,6
Tippspetsialistid	5 155,5	61,2	24,9	5 241,6
Keskastme spetsialistid	7 032,8	121,1	60,1	7 214,0
Õpetajad	8 582,1	127,2	31,9	8 741,2
Tugispetsialistid	495,3	13,8	0,8	509,9
Noorempetsialistid	8,7			8,7
Kõrgharidusega kultuuritöötajad	70,8	0,7	0,5	72,0
Töölised ja abiteenistujad	5 161,5	65,5	41,5	5 268,5
Kokku töötajad	29 026,9	411,1	180,4	29 618,4
Töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	770,8			770,8
Kokku töötasukulud	31 786,0	428,1	184,6	32 398,7

Keskmine töötajate arv

	2020	2019
Ametnikud		
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud	7	7,0
Juhid	22,8	19,1
Tippspetsialistid	30,8	13,3
Keskastme spetsialistid	33,7	51,6
Kokku ametnikud	94,3	91,0
Töötajad		
Juhatuse liikmed	13	13,1
Juhid	109,7	110,8
Tippspetsialistid	259	211,4
Keskastme spetsialistid	513,9	505,8
Õpetajad	524	517,5
Tugispetsialistid	27,6	24,1
Noorempetsialistid	0,9	1,0
Kõrgharidusega kultuuritöötajad	4	0,0
Töölised ja abiteenistujad	527	512,0
Kokku töötajad	1 979,1	1 895,7
Kõik kokku	2 073,4	1 986,7

Erisoodustused

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis	1,4	0,3
Õppelaenu kustutamine	0,7	0,7
Kulutused töötajate tervise edendamiseks	0,6	0,2
Esindus- ja vastuvõtukulud	1,8	1,2
Toitlustuskulud ja toiduraha hüvitised	20,7	15,4
Muud erisoodustused	8,4	14,1
Kokku erisoodustused	33,6	31,9

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Sotsiaalmaks töötasudelt	10561,3	9 662,4
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	14,9	15,4
Tulumaks erisoodustustelt	9,1	9,4
Töötuskindlustusmaksed	253,5	230,8
Kokku maksud ja sotsiaalkindlustusmaks	10 838,8	9 918,0

Tööjõukulude kapitaliseerimine

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Töötasude kapitaliseerimine	-34,4	-36,1
Sotsiaalmaksu kapitaliseerimine	-11,3	-11,9
Töötuskindlustusmaks kapitaliseerimine	-0,3	-0,3
Kokku kapitaliseeritud tööjõukulud	-46,0	-48,3

Keskmine töötajate arv ja tööjõukulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2020		2019	
	Keskmine töötajate arv	Tööjõukulud (tuh.eurot)	Keskmine töötajate arv	Tööjõukulud (tuh.eurot)
Üldised valitsussektori teenused	163,6	4 342,4	170,4	4 202,2
Majandus	44,1	1 089,1	47,5	1 093,8
Keskkonnakaitse	79,8	1 408,3	76,1	1 303,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	24,1	425,3	28,5	406,2
Tervishoid	446,2	11 774,7	401,8	9 725,6
Vaba aeg, kultuur, religioon	157,2	2 538,0	154,0	2 491,6
Haridus	998,2	19 102,4	960,1	17 831,6
Sotsiaalne kaitse	160,2	2 544,9	148,3	2 420,8
Kokku	2 073,4	43 225,1	1 986,7	39 474,8

Lisa 20**Muud tegevuskulud**

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Majandamiskulud		
Administreerimiskulud	745,8	776,6
Uurimis- ja arendustööd	89,8	91,7
Lähetuskulud	43,3	113,4
Koolituskulud	226,2	348,5
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2 853,4	3 276,6
Rajatiste majandamiskulud	1 421,0	1 394,1
Sõidukite majandamiskulud	953,4	1 010,3
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	684,4	480,5
Inventari majandamiskulud	1 280,4	1 320,6
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	354,6	286,1
Toiduained ja toitlustusteenused	1 126,8	1 268,0
Meditsiinikulud ja hügieenikulud	3 296,0	2 370,3
Teavikud ja kunstiesemed	197,9	176,5
Õppevahendite ja koolituse kulud	563,1	567,0
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisust kulud	667,4	1 104,8
Sotsiaalteenused	230,0	209,2
Tootmiskulud	1 366,9	1 580,9
Eri- ja vormiriietus	100,1	73,5
Muu erivarustus ja materjalid	75,6	71,8
Muud mitmesugused majanduskulud	424,3	278,3
Kokku majandamiskulud	16 700,4	16 798,7
Maksu-, lõivu-, ja trahvikulud		
Käibemaks	2 001,0	1 978,5
Käibemaks põhivara soetuselt	1 268,7	1 987,9
Käibemaks finantseerimistingutelt	1,6	24,1
Maamaks	4,4	4,4
Ettevõtte tulumaks	0,8	0,2
Muud maksud	5,8	5,5
Riigilõivud	13,1	12,0
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	143,8	175,6
Trahvid	1,7	0,0
Kokku maksu-, lõivu-, ja trahvikulud	3 440,9	4 188,2
Muud tegevuskulud		
Kahjutasud, viivised	1,5	2,5
Lootusetud nõuded	8,9	12,0
Muud kulud (ebatavalised kulud)	3,7	3,5
Kokku muud tegevuskulud	14,1	18,0
Kokku muud tegevuskulud tulemiaruanandes	20 155,4	21 004,9

Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendi lepingutelt tulevastel perioodidel

(tuhandetes eurodes)

	2020			2019		
	Transpordi- vahendid	Muu vara	Kokku	Transpordi- vahendid	Muu vara	Kokku
Järgmisel						
majandusaastal	162,3	124,5	286,8	139,6	77,2	139,2
1. kuni 2. aastal	120,5	90,7	211,2	117,2	45,7	110,0
2. kuni 3. aastal	91,3	78,0	169,3	81,0	17,8	80,9
3. kuni 4. aastal	64,0	12,4	76,4	75,5	9,2	51,2
4. kuni 5. aastal	22,4		22,4	30,2		20,0
Kokku	460,5	305,6	766,1	443,5	149,9	401,3

Lisa 21**Tegevuskulude jaotus tegevusalade järgi****2019**

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	Antud toetused	Tööjõu- kulud	Majan- damis- kulud	Maksu- ja lõivu- kulud	Põhi- vara amorti- satsioon	Lootu- setud ja ebatõe- näoliselt laekuvad nõuded	Muud tegevus- kulud	Kokku
Üldised valitsus- sektori teenused	35,6	4 202,2	975,4	144,6	1 020,5	4,3	0,1	6 382,7
Avalik kord ja julgeolek	37,7		79,4	45,2	12,8		0,2	175,3
Majandus	2 656,5	1 093,8	3 127,0	1 013,3	2 769,7			10 660,3
Keskkonnakaitse	0,9	1 303,0	1 695,4	260,2	1 306,8	1,9	2,5	4 570,7
Elamu- ja kommu- naalmajandus	383,9	406,2	380,6	186,4	604,0	0,1	1,9	1 963,1
Tervishoid		9 725,6	3 621,8	552,8	651,1	2,2		14 553,5
Vaba aeg, kultuur, religioon	1 013,6	2 491,6	1 983,8	209,5	649,9			6 348,4
Haridus	633,3	17 831,6	3 896,1	1 601,7	1 621,6	0,2	0,1	25 584,6
Sotsiaalne kaitse	845,6	2 420,8	1 039,2	174,5	209,2	3,3	1,2	4 693,8
Kokku	5 607,1	39 474,8	16 798,7	4 188,2	8 845,6	12,0	6,0	74 932,4

2020

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	Antud toetused	Tööjõu- kulud	Majan- damis- kulud	Maksu- ja lõivu- kulud	Põhi- vara amorti- satsioon	Lootu- setud ja ebatõe- näoliselt laekuvad nõuded	Muud tegevus- kulud	Kokku
Üldised valitsus- sektori teenused	51,4	4 342,4	860,9	134,6	1 462,1		0,1	6 851,5
Avalik kord ja julgeolek	26,7		52,1	6,6	12,8			98,2
Majandus	2 373,4	1 089,1	3 286,7	682,8	4 809,8	0,2	0,5	12 242,5
Keskkonnakaitse	0,8	1 408,3	1 444,0	175,3	1 257,1	0,7	1,8	4 288,0

Elamu- ja kommu- naalmajandus	351,0	425,3	390,8	206,4	577,1	0,1	1,8	1 952,5
Tervishoid		11 774,7	4 850,3	767,7	679,4	4,3		18 076,4
Vaba aeg, kultuur, religioon	687,4	2 538,0	1 361,0	183,8	731,3	0,2		5 501,7
Haridus	464,3	19 102,4	3 348,5	1 090,6	2 636,8	0,5	1,0	26 644,1
Sotsiaalne kaitse	811,7	2 544,9	1 106,1	193,1	214,0	2,9		4 872,7
Kokku	4 766,7	43 225,1	16 700,4	3 440,9	12 380,4	8,9	5,2	80 527,6

Lisa 22

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

1. Tingimuslikud kohustused kohtuprotsesside suhtes

Saaremaa vald osales 2020. aasta jooksul mitmetes kohtumenetlustes. Enamik tsiviilkohtuvaidlustest moodustasid sotsiaalvaldkonna juhtumid, kus vald oli kas avaldaja (nt eestkoste seadmise puhul) või kaasatud puudutatud isikuna (nt laste hooldusõiguse küsimused). Selliste vaidlustega vallale täiendavaid kulusid ei kaasne. Teine suur osa tsiviilvaidlusi puudutas avaldusi juurdepääsu määramiseks üle võõra kinnisasja. Kõikidel juhtudel oli tegu eraisikute või eraõiguslike juriidiliste isikute vahelise vaidlusega, kuhu kaasatakse seaduse kohaselt tee asukoha järgne kohalik omavalitsus. Ka selliste vaidluste puhul ei kaasne vallale kulusid.

Lisaks eeltoodule oli 2020. aastal menetlus ühes tsiviilasjas. Juba 2018. aastal alanud tsiviilasi 2-18-18479, mis lõppes I astmes valla jaoks ebasoodsa lahendiga, sai II astmes otsuse valla kasuks. Kostja aga otsustas esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtusse. Tänapäevaks ei ole veel Riigikohtu otsust kassatsioonkaebuse menetlusse võtmise kohta, kuid vald on jätkuvalt seisukohal, et kahju hüvitamise nõude põhjendatuse juhul vastutab seikluspargi omanik, mitte vald kui seikluspargi aluse maa omanik. Eraldist 31.12.2020 seisuga ei ole vaja valla hinnangul moodustada.

Haldusvaidlusi, kus vastustajaks või kaasatud isikuks oli Saaremaa vald, oli 2020. aastal menetluses 11 (6 nendest on alustatud juba 2019. aastal). Kesksseteks vaidlusteemadeks on jätkuvalt ehitus- ja planeeringuvaldkonda puudutavad valla otsused. Lisaks vaidlused avaliku juurdepääsu küsimustes, kallasraja tõkestamise õiguspärasuse osas, avalikku korda puudutavas küsimuses ning sotsiaalvaldkonnas eluruumi tagamise osas. Kokku nendest 11 vaidlusest on tänapäevaks saanud jõustunud lahendi kolm haldusasja, millega kaasnes 2020. aastal vallale kokku kulu 1 049,40 eurot, mis sisaldab valla kahjuks langetatud otsuste kohtukulud.

Menetluses olevate ülejäänud 8 haldusvaidluse puhul võib kaasneda vallale teatud mahus kohtukulude tasumise kohustust, aga arvestades vaidluste iseloomu ja sisu, ei hinda vald võimalikku kaasnevat kohtukulude suurust nii suureks, et see nõuaks 31.12.2020 seisuga selleks eraldise moodustamist.

2020. aastal on vald olnud eestkosteasutusena kannataja ka ühes kriminaalasjas, mille raames mõisteti valla kasuks välja Tallinna Ringkonnakohtu otsusega esinduskulud 637,50 eurot (otsus jõustus 07.04.2021).

2. Potentsiaalne tulumaks dividendidelt

	(tuhandetes eurodes)	
	Jaotuskõlbulik kasum	Tulumaksukohustus
Kuressaare Soojus AS	11 713,8	2 342,8
Kuressaare Veevärk AS	19 369,8	3 874,0
Saaremaa Prügila AS	913,2	182,6
Kuressaare Bussijaam OÜ	140,9	28,2
Kokku	32 137,7	6 427,6

Tegemist on potentsiaalse tulumaksukohustusega eeldusel, et tütarettevõtjad jaotaksid kogu jaotuskõlbuliku kasumi dividendideks. Maksimaalselt oleks võimalik välja maksta dividende summas 25 710,1 tuhat eurot.

3. Garantiid

Kuressaare Veevärk AS on sõlminud AS-ga SEB Pank Garantiikirja väljastamise lepingu nr.2020007790, mis kehtib kuni 30.06.2023.a. Lepingu alusel väljastab Pank garantii saajale Keskkonnaamet garantiikirja, mille alusel Pank täidab garantiikirjas sätestatud tingimustel AS Kuressaare Veevärk kohustused garantii saaja ees summas 412,6 tuh. eurot. Ettevõtte juhatus hindab nimetatud kohustise realiseerumist ebatõenäoliseks.

4. Sõlmitud hankelepingud

Kuressaare Veevärk AS on sõlminud lepingud Liiva reoveepuhasti rekonstrueerimiseks kogusummas 360,3 tuh. eurot.

Lisa 23**Tehingud seotud osapooltega**

Konsolideerimisgrupi koosseisu kuuluvate üksuste majandusaastaruannetes on välja toodud tehingud seotud osapooltega, käsitledes seotud osapooltena isikuid Tulumaksuseaduse § 8 ja Korruptsioonivastase seaduse §7 mõistes.

Käesolev lisa ei sisalda informatsiooni konsolideerimisgruppi kuuluvate, rida-realt konsolideeritud üksustega tehtud ning aruandest elimineeritud tehingute kohta.

Seotud osapooled konsolideerimisgrupi seisukohalt on:

1. Vallavolikogu liikmed ja nende lähisugulased ning nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted
2. Vallavalitsuse liikmed ja nende lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted
3. Tütarettevõtjate ja valitseva mõju all olevate sihtasutuste nõukogu liikmed ja nende lähisugulased ning nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted
4. Tütarettevõtjate ja valitseva mõju all olevate sihtasutuste juhatuse liikmed ja nende lähisugulased ning nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted

Tehingutes seotud osapooltega ei ole olnud turuhinnast erineva hinnaga tehinguid.

Konsolideerimisgrupi tegev-ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud

	Keskmine arv		Tasude kogusumma (tuhandetes eurodes)	
	2020	2019	2020	2019
Volikogu liikmed	31	31	136,8	137,0
Valitsuse liikmed	6	6	224,6	223,3
Teenuskeskuste juhid	10,5	8	169,7	128,9
Nõukogude liikmed	56	62,7	18,6	14,7
Juhatuste liikmed	13	13,1	437,3	405,2
Asutuste juhid	64,3	63,4	1 395,4	1 052,0
Kokku	149,8	153,2	2 245,6	1 824,1

Lisa 24**Sündmused pärast aruandekuupäeva**

2021. aastal jätkub 2020. aastal alanud COVID-19 levik üle kogu maailma ja paljudes riikides kestab eriolukord. Olukorraga toimetulemiseks on suureks abiks 2020. aasta kriisikogemus. Alates 2021. aasta märtsikuust on Saaremaa vallas suletud valla hallatavad asutused, samuti ka turismi- ja teenindusettevõtted ning enamus toitlustusasutusi. Suureks abiks olid 2020. aastal ja on ka 2021. aastal riigi poolt makstavad toetused nii vallale kui ka ettevõtetele. Käsitleme haiguspuhangut ja selle põhjustatud aruandekuupäevajärgse mittekorrigeeriva sündmusena.

Aruande koostamise ja heakskiitmise hetkel on meie hinnangul võimatu ennustada, kuidas muutub ja areneb olukord tulevikus, mis tekitab ebakindlust majandusarengu perspektiivide suhtes ning sellest tulenevalt ei pea me võimalikuks anda realistlikke kvantitatiivseid hinnanguid võimaliku mõju kohta meie tuleviku finantsnäitajatele. Hetkeseisuga oleme jätkanud oma majandustegevust, täites endale võetud kohustusi õigusaktidest ja lepingutest tulenevatel tingimustel.

Valla finantsvõimekuse jätkusuutlikkuse tagamiseks on Saaremaa vallavalitsus koostanud 2021. aasta eelarve väga konservatiivselt. Eelarves on vähendatud vallale laekuvat tulumaksu 1,2% võrreldes 2020. aasta esialgselt kinnitatud eelarvega. Vähendati ka põhitegevuse kulusid. Kuna majanduse olukord muutub iga päevaga, siis tegeleb vallavalitsus majandusolukorra jälgimise, analüüsi ja valla kasinusmeetmete rakendamisega igapäevaselt.

Riiklikud meetmed ja piirangud koroonaviiruse levimise tõkestamiseks mõjutavad ka valla konsolideerimisgruppi kuuluvate valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute majandustegevust. Jälgides majanduse arengu olukorda ja riiklike abimeetmete rakendamist eeldame, et eriolukorra mõjud ei mõjuta oluliselt valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute jätkusuutlikkust.

Monitoorime järjepidevalt majanduse arengu olukorda ning analüüsime regulaarselt riske, kuid hetkeseisu kaalutluse tulemusena hindame, et meie majandustegevus jätkub ja suudame tagada jätkusuutlikkuse pikemas perspektiivis.

Hinnang põhineb raamatupidamise aastaaruande allkirjastamisel kättesaadaval teabel, mistõttu edasiste sündmuste mõju valla tegevusele võib tulevikus erineda vallavalitsuse hetkehinnangust.

Lisa 25**Saaremaa valla konsolideerimata aruanded****Bilanss**

VARAD	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2020	31.12.2019
Käibevara		
Raha	9 167,9	4 483,9
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	2 784,9	2 662,6
Nõuded ostjate vastu	250,2	280,3
Muud nõuded ja ettemaksed	1 407,3	1 109,5
Varud	19,0	22,7
Käibevara kokku	13 629,3	8 559,0
Põhivara		
Osalused sihtasutustes	4 629,4	4 629,4
Tütaretevõtete osad või aktsiad	13 849,1	11 122,7
Finantsinvesteeringud	2,6	2,6
Muud pikaajalised nõuded	1,1	1,1
Kinnisvarainvesteeringud	3 362,5	3 554,1
Materiaalne põhivara	85 167,5	87 709,5
Põhivara kokku	107 012,2	107 019,4
VARAD KOKKU	120 641,5	115 578,4
KOHUSTUSED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustused		
Võlad tarnijatele	840,7	1 265,0
Võlad töövõtjatele	1 439,1	1 305,3
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustused	1 089,9	899,9
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	4 097,4	722,3
Laenukohustused	3 307,6	3 153,9
Lühiajalised kohustused kokku	10 774,7	7 346,4
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised kohustused tarnijatele	9,6	12,2
Laenukohustused	21 072,6	22 449,7
Pikaajalised kohustused kokku	21 082,2	22 461,9
Netovara		
Reservid	19,8	19,8
Eelmiste aastate akumulieeritud tulem	85 757,2	84 479,6
Aruandeaasta tulem	3 007,6	1 270,7
Netovara kokku	88 784,6	85 770,1
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	120 641,5	115 578,4

Saaremaa Vallavalitsus**Konsolideerimata tulemiaruanne**

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Tegevustulud		
Maksud	27 856,2	27 356,5
Riigilõivud	63,0	58,3
Kaupade ja teenuste müük	3 362,2	3 848,2
Saadud toetused	25 449,7	22 704,3
Muud tulud	510,2	413,7
Tegevustulud kokku	57 241,3	54 381,0
Tegevuskulud		
Antud toetused	-5 296,5	-7 856,4
Tööjõukulud	-28 464,4	-26 943,2
Muud tegevuskulud	-11 734,8	-13 597,1
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-8 514,4	-5 066,3
Tegevuskulud kokku	-54 010,1	-53 463,0
Aruandeperioodi tegevustulem	3 231,2	918,0
Intressikulu	-224,4	-162,8
Tulem osalustelt	0,0	515,0
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	0,8	0,4
Muud finantstulud	0,0	0,1
Finantstulud ja -kulud kokku	-223,6	352,7
Aruandeperioodi tulem	3 007,6	1 270,7

Saaremaa Vallavalitsus**Konsolideerimata rahavoogude aruanne**

	(tuhandetes eurodes)	
	2020	2019
Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	3 231,2	918,0
Korrigeerimised:		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8 514,4	5 066,3
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	1 095,0	1 912,7
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-3 744,6	-5 203,9
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	624,6	2 163,2
Kasum/kahjum põhivara ja kinnisvarainvesteeringute müügist	-226,7	-75,7
Korrigeeritud tegevustulem	9 493,9	4 780,6
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-268,5	-196,5
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	41,6	866,1
Rahavood põhitegevusest kokku	9 267,0	5 450,2
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse põhivara eest	-6 964,0	-11 441,2
Laekunud põhivara ja kinnisvarainvesteeringute müügist	331,2	130,8
Tasutud osaluste soetamisel	-530,0	-683,5
Laekunud osaluste müügist	0,0	3,2
Laekunud intressid ja muu finantstulu	0,2	0,5
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-7 162,6	-11 990,2
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud laenud	2 000,0	9 000,0
Tagasi makstud laenud	-3 174,9	-2 780,3
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-48,5	-64,4
Makstud intressid	-224,7	-157,5
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	4 748,1	5 953,0
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-720,4	-1 722,8
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	2 579,6	10 228,0
Puhas rahavoog	4 684,0	3 688,0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	4 483,9	795,9
Raha ja selle ekvivalentide muutus	4 684,0	3 688,0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	9 167,9	4 483,9

Saaremaa Vallavalitsus**Konsolideerimata netovara muutuste aruanne**

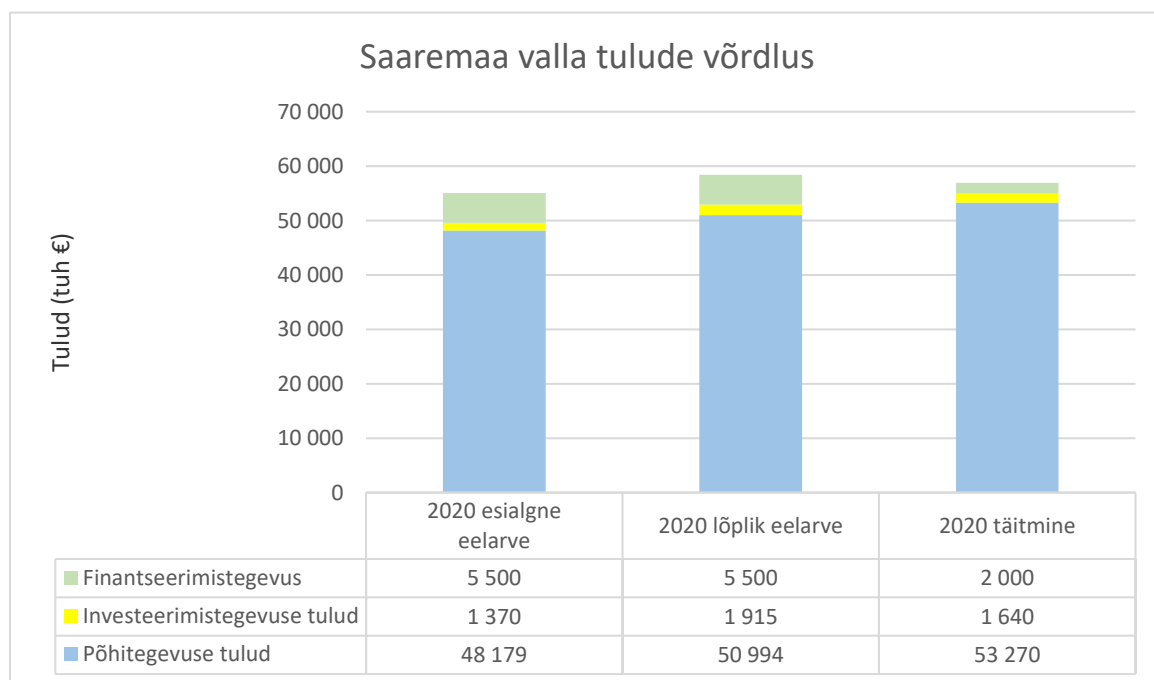
Saldo seisuga 31.12.2018	84 498,7
Põhivara ümberhindlus (arvelevõtmine)	0,7
Aruandeperioodi tulem	1 270,7
Saldo seisuga 31.12.2019	85 770,1
Põhivara ümberhindlus (arvelevõtmine)	6,9
Aruandeperioodi tulem	3 007,6
Saldo seisuga 31.12.2020	88 784,6

Lisa 26**Selgitused eelarve täitmise aruandele**

Saaremaa valla eelarve kinnitab vallavolikogu. Eelarve täitmist korraldab vallavalitsus lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest ning Saaremaa Vallavolikogu 26.01.2018 määrusest nr 4 „Saaremaa valla finantsjuhtimise kord“.

Saaremaa valla 2020. aasta koondeelarve kogumahuga 55 652 137 eurot kinnitati 31. jaanuaril 2020 Saaremaa Vallavolikogu määrusega nr 1. Saaremaa Vallavolikogu 28. mai 2020 määrusega nr 13 võeti vastu esimene lisaelarve, millega suurendati eelarvet 2 493 303 euro võrra. Saaremaa Vallavolikogu 25. septembri 2020 määrusega nr 32 võeti vastu teine lisaelarve ja suurendati eelarvet 882 349 euro võrra. Saaremaa Vallavolikogu 18. detsembri 2020 määrusega nr 44 võeti vastu kolmas lisaelarve ning suurendati eelarvet 944 709 euro võrra. 2020. aasta eelarve kogumahuks koos lisaelarvetega kujunes 59 972 498 eurot.

Saaremaa valla 2020. aasta eelarve ning eelarve täitmise aruanne on tekkepõhised. Eelarve täitmise aruande liigendamise aluseks on rahandusministri määrusega kehtestatud eelarveklassifikaatorid. Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta. Järgnevalt on võrreldud 2020. aasta eelarve täitmist 2020. aasta esialgse eelarve ja 2020. aasta lõpliku eelarvega. Põhjendatud on olulisemaid erinevusi 2020. aastal.

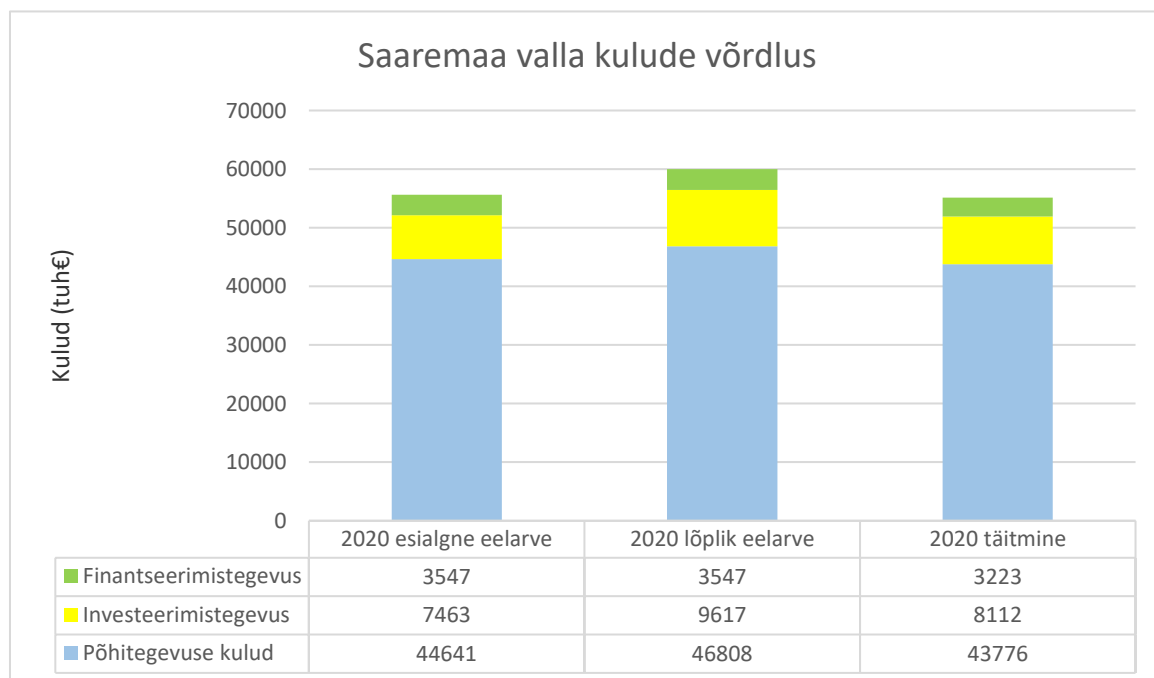
Tulude eelarve

Joonis 1. Saaremaa valla tulude võrdlus (tuh €)

Põhitegevuse tulusid arvestati 2020. aastal 53 269 976 eurot, mida oli 5 090 965 euro võrra enam esialgses eelarves kinnitatust. Põhitegevuse tuludest suurenesid kõige enam saadavad toetused tegevuskuludeks ja maksutulud.

Saadavad toetused suurenesid Vabariigi Valitsuse lisaelarvega eraldatud tulubaasi stabiliseerimise toetusest summas 1 266 375 eurot ja teede hoiu toetusest summas 1 423 857 eurot. Võrreldes lõpliku eelarvega laekus kavandatust rohkem tulumaksu 2 875 263 eurot ning maamaksu 29 243 eurot. Muid kohalikke makse laekus kavandatust vähem 3 234 eurot.

2020. aasta põhitegevuse tuludest moodustas maksutulu 49,92%, millest omakorda 95,46% moodustas üksikisiku tulumaks. 2020. aasta põhitegevuse tuludest moodustasid tulud kaupade ja teenuste müügist 3 908 727 eurot. Tulu kaupade ja teenuste müügist oli arvestuslikult 483 559 euro võrra vähem võrreldes lõpliku kinnitatud eelarvega. Kaupade ja teenuste müügitulu vähenemine oli tingitud eriolukorrast, kui vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud piirangutele ei olnud võimalik hallatavatel asutustel teenida müügitulu ning kohalik omavalitsus vabastas lapsevanemad lasteaias kohatasude ning huvikoolide kohatasude maksimisest.

Kulude eelarve

Joonis 2. Saaremaa valla kulude võrdlus (tuh €)

2020. aasta lõpliku kinnitatud eelarve põhitegevuse kulude maht oli 46 807 782 eurot, mis on 2 166 622 eurot suurem kui esialgne eelarve ja 3 031 746 eurot suurem kui tegelik täitmine. Eriolukorra tõttu 2020. aastal jäid ära majandustegevused ja tühistati mitmed üritused. Sellest tulenevalt jäi eelarve täitmine alla esialgselt eelarves kavandatud kuludest.

Põhivara soetuste maht oli 2020. aastal 7 888 843 eurot, mis oli 665 159 eurot suurem võrreldes esialgse eelarvega. Võrreldes lõpliku kinnitatud eelarvega oli põhivara soetuse maht 1 488 580 eurot väiksem, mis tulenes investeeringuobjektide edasilükkamisest aastasse 2021.

2020. aastal võeti kohustusi 2 000 000 eurot, mis on 3 500 000 eurot vähem kui esialgne eelarve. Esimese lisaelarvega vähendati eelarves kavandatud tulumaksu 2 600 000 eurot, kuid 2020. aasta lõpuks oli majandus elavnenud ning riigi kriisiabimeetmed olid suunatud töajookulude kompenseerimiseks. Seetõttu oli arvestuslik tulumaks esialgselt kavandatud eelarvest 275 259 eurot enam ja see võimaldas investeeringustegevuseks vähem laenu võtta ning kasutada valla omavahendeid. Laenukohustusi tasuti aruandeaasta jooksul 3 223 410 eurot.

Põhivara soetuseks saadi sihtfinantseerimist kokku 1 302 417 eurot, mis on 232 276 eurot rohkem kui esialgses eelarves kavandatud. Suurimad sihtfinantseerimised olid kavandatud SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt tänavavalgustuse taristu arendamiseks ning Rahandusministeeriumilt Kuressaare Tuulte Roosi Lasteaia rekonstrueerimiseks. 2020. aastal eraldas riik Saaremaa vallale eriolukorra investeeringute toetuse summas 3,44 miljonit eurot, mida on võimalik kasutada kahel eelarveaastal, sellest 162 531 eurot läks tekkepõhiselt 2020. aasta tuluks.